48-Դ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 861 Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 16/29 ԱՊՐԻԼ 1904 12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1322 — 16 ՆԻՍԱՆ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գլաւոր Աչի Մեսաբեխ, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ կա չեն տրուիր։

Մանզումէ-ի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : اوهانس فریه
اداره خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Դուռաներու համար	108 »	60 »
Ընդհանրական համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 15 ղուշ.,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ անցեալ շաբթուան վերջերը դարձեալ մեծ վիճաբանութիւն մը մղուեցաւ Անկլիքան Եկեղեցւոյ Միսական և Հակածխական հատուածներուն խնդիրները քննելու պաշտօն ունեցող Յանձնաժողովին ընտրութեան վրայ։

Միսականք դժգոհ են այս Յանձնաժողովին կազմութենէն, որուն մէջ կը գտնուի Բէնթրբրիի Արքեպիսկոպոսը և որուն նախագահն է Նախկին Եվմական Նախարար Սըր Մայքըլ Հիքս Պիչ։ Անդամներուն մէջ կայ նաեւ Օքսֆորտի Եպիսկոպոսը, որ եթէ յայտնապէս ծիսական չէ, այլ կը վերաբերի Անկլիքան Եկեղեցւոյ այն հատուածին, ՝ի՛ր աւելի կը միտի՝ Հռոմէականութեան։ Գանգատ յայտնուեցաւ այս եպիսկոպոսին ընտրութեան դէմ, և ցաւ յայտնուեցաւ որ Նորքի Արքեպիսկոպոսը անդամ նշանակուած չէ, մինչ Ջերմ հակածխական մըն է, և ընտրուած է Բէնթրբրիին, որուն համոզումները ա՛ինքան նպաստաւոր չեն եղեր Անգլիոյ հակածխական շարժման։ Ցաւ յայտնուեցաւ նաեւ որ բուն Բողոքական տարրէն, այսինքն Անգլիական Եկեղեցւոյ ամէնէն յառաջադէմ և ծէսերէ բաժանման ամէնէն մոլեռանդ ջատագովը հնմարուած մասէն ներկայացուցիչ մը չի գտնուիր այդ Յանձնաժողովին մէջ։ Վարչապետ Մր. Պալֆուր յայտարարեց թէ Յանձնաժողովը կուսակցական մարմին մը չէ, ամէն վիճաբանութիւն պիտի խորշի, և ընկալեալ սովորութիւններուն մէջ ներմուծուած վերջին նորութիւնները պիտի քննէ անխտրական ոգիով մը, վկայութիւններ պիտի չլսէ, դատական ատեանի մը հանգամանքը պիտի չունենայ, այլ իրերը պիտի ուսումնասիրէ, և Էլիզաբէթեան Դարուն Անկլիքան Աղօթագրքին, կամ, եթէ կարելի է այսպէս ըսել, անկլիքան Միջադարանին ներած ծիսական չափը հաստատութեան պիտի դնէ ներկայ ժամանակիս Անկլիքան Եկեղեցւոյ ընդհանուր սովորութիւններուն հետ, և ապա իր տեղեկագիրը պիտի տայ Երեսփ. Ժողովին, որ, ինչպէս քաղաքականութեան, նմանապէս եկեղեցական խնդիրներու մասին ալ վերջին դատաւորն է։

Մր. Պալֆուր զուարթ ոճով մը քար նետեց իրենք զիրենք «Բողոքական» յորջորջող երեսփոխաններուն, յայտարարելով թէ այդ անունը իրենց միայն կը վերագրեն, իբր թէ հռոմէական ծիսականութեան դէմ բողոք արձակող միակ անձինքը իրենք եղած ըլլան։ Անկլիքան Եկեղեցիին, նախկին կազմութիւնը ընդունող բոլոր Անգլիացիք բողոքական են, ըսաւ, այդ բառը միայն ծայրայեղներուն չի վերաբերիր, անոնք իրաւունք չունին անով պարծենալու, «իբր թէ մնացեալներս Բողոքական չըլլայինք։»—«Ես իսկ Բողոքական մըն եմ,» ըսաւ Մր. Պալֆուր, ընդհանուր ծիծաղ առթելով, «և այդ կրօնական իրաւունքը ոչ ոք կը համարձակի կապտել ինձմէ։» Բայց չափազանցութիւններու հարկ չկայ, աւելցուց ուշիմ Վարչապետը, և կրօնական իրերու մէջ չրջահայեցութեան, խոհեմութեան կոչում ըրաւ, հակցնելով թէ չատ խելացի կարգադրութիւն մը եղած է յանձնաժողովէն դուրս ձգելով ծայրայեղները և ծէսերու դէմ անբնաբարելի նախապաշարումներով տոգորուած «Բողոքականներ»ը։

Մր. Պալֆուր շարունակելով, ըսաւ.—«Ծորմէնեակ կարծիք մը կազմած եմ իմ կրօնական սեփական տեսութիւններուս վրայ, ես Ջերմեռանդ Բողոքական մըն եմ։ Հիմա կը տեսնեմ որ բոլորովին տարբեր ու անծանօթ նշանակութեամբ մը կը գործածուի Բողոքական բառը։ Բայց «Բողոքական» անունին տրուած այդ անսովոր եղանակը ո՛չ միայն սխալ մըն է Կրօնական Բարեկարգութեան առաջին դարերուն տեսութեամբ, այլ Անկլիքան Եկեղեցիին կրօնական պատմութեան մէն մի դարուն համար ալ, մինչեւ իսկ վերջին տասը տարիներուն համար ալ սխալ մըն է։ Մենք՝ խանարհ այլ մերժուած Բողոքականներս՝ (ծիծաղ) կը բողոքենք բառին այդ անձկամիտ գործածութեան դէմ, և յարգելով ու մեծարելով այդ բառին բոլոր բովանդակ պատմական գործածութիւնը, մենք ալ կրնանք Բողոքական ճշմարիտ վարդապետութեան անդամները նկատուիլ դեռ, եթէ կը հաճին մեր Բողոքական եղբայրները (ծիծաղ)։ Կ'ըսուի թէ Յանձնաժողովին մէջ Բողոքական չկայ։ Բէնթրբրիի Արքեպիսկոպոսը Բողոքական չէ՞ ինչ է։ Բողոքական չէ՞ Սըր Ֆրէնսիզ Ժէօն, ա՛յս մեծահռչակ եկեղեցական օրէնագէտը։» Եւայլն։

Այս վերջիններուն պահանջումներէն շատ դժգոհ է Անկլիքան Եկեղեցիին հետեւողներուն ստուար մասը։ Մայրաքաղաքութիւնը առաջ տանելով այդ «Բողոքականներ»ը կ'ուզեն որ իրենց անձկամիտ համոզումները ամէնուն կողմէ ընդունուին, և կրօնական պարզ և անմեղ ձեւակերպութիւններու դէմ յարձակում կը մղեն՝ բիւրաւոր հաւատացեալներու համոզումները և ջերմեռանդութիւնը ծաղրելով։ Անգլիացիք աւանդութեանց յարգ ժողովուրդ մըն են. և քաղաքական ու օրինական աւանդութիւնը չէ միայն զոր կը պահպանեն եռանդով. հին Անկլիքան Եկեղեցիին աւանդութիւններուն ալ սիրով փարած են, և Կառավարութիւնը չի փափաքիր միջամտել բռնի ուժով, և «Բողոքական» տարրին նորագոյն վարդապետութիւններուն և պահանջումներուն տեղի տալ, վիրաւորելով այսպէս ժամանակէն նուիրագործուած անմեղ սովորութիւնները, ինչպէս մամ վառելը, տուները Հաղորդութիւն տանելը, խնկարկութիւնը, և եկեղեցական պարզ թափօրները։ Անկլիքան Եկեղեցիին լուսամիտ հատուածը հռոմէական եկեղեցիէն մնացած թափթփուքներ չի նկատեր ասոնք, այլ քրիստոնէական եկեղեցիին հնագոյն աւանդութիւններ կամ սովորութիւններ կը նկատէ, պատմական անժխտելի փաստերով ապացուցուած, և Անկլիքան Աղօթագրքին մէջ ալ լռելեայն ընդունուած և ժամանակի երկար շրջանի մը մէջ նուիրագործուած։ Կրօնքը իր արտաքին ձեւերէն բոլորովին մերկանալու և լոկ խղճի ու մտքի լուսաւորութեան վրայ հիմնուած տեսակ մը փիլիսոփայական վարդապետութիւն դարձնելու դաղափարին, որ բաւական յառաջացած է Ամերիկայի մէջ, դէմ է բուն Անկլիքան Եկեղեցին։ Ցայտնալ կրօնին ուղեցոյցը Աւետարանն է՝ հաստատուած եկեղեցական Նախնի դարերուն պարզութեան և անմեղ ձեւակերպութիւններուն վրայ։ Անգլիական միտքը ապէց կ'ախորժի առաւելապէս, և նոյն եկեղեցին է որ իր Արեւելեան քոյրերուն յարելու միտում ցոյց կուտայ մերթ ընդ մերթ փոխադարձ բանաւոր գիջումներով, և կը յայտնէ ծիսականութեան բանաւոր ոգի մը և սահման մը, որոնցմէ չեն բաժնուիր Երբեք Քրիստոնէական Ընդհանրական Եկեղեցւոյ Արեւելեան հատուածները։

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ

ՊԱՐԶ ԽՕՍՔԵՐ

ԲՆՏՔՐ

Սովորութիւն եղած է որ յուղարկաւորութեան թափորները, որոնք փողոցէ փողոց կը թափառին, իրենց մեռելական տխուր երգերը կ'ընդմիջեն իսկոյն երբ հիւանդի մը տունին առջեւէն անցնին։ Այս սովորութեան մէջ փափկանկատութիւն մը կայ որ գովելի է։ Միայն թէ խտիր դնելու չէ հարուստ և աղքատ հիւանդներու միջեւ։

Ահա այս խտիրը դրուած է յուղարկաւորութեան մը առեն, որ այս օրերս կատարուեցաւ Թաղի մը մէջ։ Հարուստ հիւանդի մը տունին առջեւ, քահանաներուն և դպիրներուն մահերգերը յանկարծ կը դադրին, որպէս զի ազնուաշուք հիւանդը չյուզուի, և յուղարկաւորութեան թափորը կ'անցնի լուռ և մտամփոփ։ Բանի մը փողոց անդին, յուղարկաւորները կը սպասեն որ նորէն դադրի երգեցողութիւնը, վասն զի այն փողոցին մէջ ալ քանի մը հիւանդներ կային։ Բայց ո՛չ։ Քահանաներն ու դպիրները կը շարունակեն երգել, իրենց ձաներուն ամէնէն բարձր չեչտովը, մինչ յուղարկաւորները, այս բացայայտ խտրութիւնը տեսնելով, կը սրտմտին։ Քահանաները չեն կրնար առարկել թէ իրենք չէին գիտեր այն տուներուն մէջ հիւանդ ըլլալը, վասն զի վերջապէս իրենց ծուխերն են անոնք և պարտաւոր են գիտնալ։ Բայց կրնան ըսել թէ մինչեւ հիմա ճշտուած չէ հիւանդութեան ա՛յն աստիճանը որ իրաւունք տայ մեռելական երգեցողութիւնները դադրեցնելու։ Աւելի աղէկ չէ՞ սակայն բոլորովին դադրեցնել մեռելական երգեցողութիւնը, եկեղեցիէն դուրս։

ՍԻՄԷՈՆ ՄԵՐՈՒՆԻ

ԻԶՄԻՐԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԻԶՄԻՐ, 13 Ապրիլ

Այս տարի ալ չքեղութեամբ տօնեցին՝ Մէնէմէնի Ս. Սարգիս եկեղեցիին տօնախմբութիւնը։ Շաբաթ և կիրակի օր բաւական ստուար բազմութիւն մը փութացած էր Մէնէմէն, ինչպէս նաեւ Պատր. Փոխանորդ Հայրն ալ։ Կիրակի առաւ տեղին եկեղեցիին մէջ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց նոյն եկեղեցիին վրայ ձեռնադրուած Նորընծայ Տ. Ղեւոնդ քհ. Ճէբրահեան։ Ճաշու գրքէն ետք, Տ. Դանիէլ Մ. վրդ. աւուր պատշաճի քարոզ մը խօսեցաւ։ Եկեղեցական արարողութիւնները ներդաշնակ կերպով կատարուեցան տեղւոյս Ս. Լուսաւորչայ մատրան դպրապետ Պ. Միհրան Մելիքեանի առաջնորդութեամբ։ «Տէր ողորմեա»էն առաջ ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ, և քիչ մնաց որ այրէր Սեղանը։ Օդին սաստկութենէն մոմերը ծռեցան և ինկան քանի մը աշտանակներ, բոցերու տեղի տալով, սակայն բարեբաղդաբար չուտով առաջքը առնուեցաւ։ Առանց դէպքեր կը պատահին եղեր լուսարարին անփութութենէն։

Պատարագէն ետք տեղին Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն Աքքաքեան էֆ. իր ընակարանին մէջ սեղան մը տուաւ պատիւ Պատր. Փոխանորդ Հօր և նորընծայ քահանային։ Ուխտաւորները մինչեւ իրիկուան ժամը եօթը պարտէզներու մէջ գեղեցիկ ժամանց մը վայելելէ և օրհնեալ Բաղուսն ալ խնկարկելէ ետք, քաղցր տպաւորութեան մը տակ վերադարձան իրենց տեղերը։

×

Կը լսենք թէ քաղաքիս Ս. Ստեփաննոս և Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցեաց երկու դպրապետները Լեւոն Զիլինկիրեան և Միհրան Մելիքեան էֆ.ները — իսօք մէկ ըրածի պէս — իրենց հրաժարականները մատուցած են։ Կը յուսանք թէ Դաղ. Ժողովը կը մերժէ այդ հրաժարականները, նկատի առնելով որ եկեղեցական ներդաշնակ երգեցողութիւնները մեծ դեր կը խաղան եկեղեցւոյ պաշտաւութեան և հաստատութիւններու առաւելութեան մասին։ Ցիշեալ էֆէնտիները իրենց արդիւնաւոր պաշտօնավարութեամբ և արհեստի մասին ունեցած հմտութեամբ միշտ գոհունակութիւն պատճառած են։ Եթէ ժողովը իրեն հաղորդուած տեղեկութիւններուն վրայ յենլով կը յուսայ աւելի թեթեւ ամսականով երաժշտագէտ դասատուներ գտնել, այն ատենխնդիրը կը տարբերի, թէեւ յաջողութիւնը կասկածելի կ'երեւայ մեզ։

Ս. ԵՐԿԱՆԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ՎԻՔԹՈՐ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ Գ. ԵՒ ՆԱՊՈԼԵՈՆ ԼՈՒՊՈՍ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԶԱՀԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՀՌՈՄ, 24 Ապրիլ.— Արեւը այսօր իր գործը տեսաւ Եւրոպայի ամէնէն ազնիւ և ամէնէն ներդաշնակ ժողովուրդին մէջ։ Նախագահին գալստեան ժամը մանաւանդ գեղեցկութեան ժամ մը եղաւ։ Գեղարուեստի ո՛րպիսի հրաշալի զգացումով Հռոմայեցիք յաջողեցան, աչխատելով իւրաքանչիւրը իր կողմէն՝ իր պատուհանին վրայ, իր պատշգամին վրայ, իր տանիքին վրայ, արտադրել դրուագի մէջ ամբողջութեան ա՛յն անզուգական արդիւնքը, զոր Հռոմի մէջ միայն կարելի է տեսնել։ Հոս միայն կարելի է սովրիլ թէ գորգ մը ի՛նչ ձեւի կրնայ մանել պատուհանի մը առջեւ, բաղեղի դրասանգ մը սիւներուն վրայ, ոսկեթեւ Յաղթութիւն մը ծածանող դրօշներուն վերեւ։ Ահ, ֆրանսական դրուագները պարզ զարդեր են, իտալականները ճարտարապետութիւններ են։ Բոլոր այս հրաշալիքները հաստատուն են, անկեղակոծ ճաչակ մը ունին, և մէկ հատիկ ներդաշնակութիւն։

Իտալացի ժողովուրդը փողոցի մէն մի անկիւնը, կ'ապացուցանէ թէ գիծերու գեղեցկութիւնը սովրած է՝ յամառակի պատելով անման մեհեաններու և ծայրակատար սիւներու մէջ։

Ոսկեփայլ սաղաւարտաւոր վիշապաձեւ զօրքերը հազիւ չարուեցան կայսրանին շէնքերուն դիմաց, և ահա պաշտօնական կառքերը կը հասնին։ Կը նշմարեմ Մ. Թօրնիէլլին, որ իր ձեռնոցները կը դնէ աճապարանքով և դժուարութեամբ։ Թնթաղանթիդ զինուորները տեղ կը բանան ամբոխին մէջ։

Նիզակաւորները բարձր կը բռնեն իրենց շարժուն դրօշները անշարժ ձողերու վրայ։ Ահա արքունական կառքերը իրենց կարմիր կառապաններով և իրենց կեղծամաւոր ապասաւորներով։

Ժամը Յուկէս։ Թագաւորը։

Կ'անցնի Լանտոյով։ Հեռեւակազօրաց զօրավարի համազգեստ հագած է։ Ամբոխը համակրութեամբ կ'ողջունէ շարժումներով և կը ժպտի։

Ահա թագաւորին զրահապատ զինուորները։ Եւ ահա կառք մը, որուն մէջ մարդ մը կ'ողջունէ։ Այն ատեն հրապարակին բոլոր գոյները, կապոյտ, կարմիր, կանանչ, ծիրանի, սպիտակ, այր, կին, կամ մանուկ, հրապարակին և երկնքին բոլոր գոյները կը պոռան.— «Կեցցէ Լուպէ, կեցցէ Ֆրանսա»։

Ազգային երաժշտական մրցումին մասնակցելու համար Հռոմ եկող բազմաթիւ երաժշտախումբեր շարուած էին զօրքերու շղթային եռեւը։

Պատգամները եւ պատուհանները լեցուած են վայելչազգեստ և զուարթ ամբոխով մը։

Այրքայական թափորը կայսրան կը մտնէ նախագահական կառախումբին ժամանումին համար որոշուած ժամէն քսան վայրկեան առաջ։

Թագաւորը կ'իջնէ իր կառքէն և արքայական որահը կը մտնէ, կ'ողջունէ և կը սեղմէ ներկայ անձնաւորութեանց ձեռքը։ Պատուակալ պահակագունդին երաժշտախումբը արքայական քայլերգը կ'ածէ։

Թագաւորը ընկերակցութեամբ արքայազուն իշխաններուն և զօրաբանակի հրամատարին, աչքէ կ'անցնէ պատուակալ գունդը, յետոյ կը դառնայ արքայական սրահին առջեւ։ Նախագահական կառախումբին սպասած ատեն, կը խօսակցի ներկայ անձնաւորութեանց հետ, իմանաւորի Մ. Ճիոլիթիի, նախարարներուն, պետական և պալատական բարձր պաշտօնատարներուն հետ։

Նախագահական կառախումբը Հռոմ ժամանց ճիշտ ժամը էին։ Երբ կայսրան մտաւ, պատուակալ գունդը նուագեց Մarսէյէզը, եւ զօրքերը բարեւի կեցան։

Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւոր արքայազուն իշխաններուն հետ մօտեցաւ վակոնին ուր կը գտնուի Լուպէ նախագահ։

Կառախումբը կեցածին պէս նախագահը եկաւ։ Մ. Լուպէ վակոնին առջեւ է, ժպտադէմ, գլխարկը ձեռքը։ Աւետման մանեակը միայն կը կրէ։

Թագաւորը երկարօրէն կը սեղմէ Մ.

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 47

ՔԱՍԿԹ

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ

ՎՐԱՑ

ՎԷՊ

ՏԵՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Զ.

Մանկամարդ կնոջ գանգատները ո՛և է ազդեցութիւն չբրին Ծերուկին վրայ, որ սկսաւ մխիթարական յոյսեր շռայլել անոր, հազարումէկ հրապուրիչ խոստումներով։

—Բայց ո՞ւր պիտի յանգի այս առանձնացումը, հարցուց Ամէլի, ամիսը անցաւ և դեռ փակուած կը մնանք հիւրանոցին խորշը։ Ի՞նչ պիտի ընենք, ո՞րչափ պիտի սպասենք. Ի՞նչ ընթացք պիտի բռնենք, բնաւ լուրջ պատասխան մը չեմ ստանար։ Չէ՞, անանկ կը կարծեմ որ վճռական ձեռնարկ մը ընելու Ժամը շատ հեռու չէ, քանի որ վերջապէս ամէն բան չափ մը ունի, նոյն իսկ տանջանքն ու տառապանքն ալ։

—Ինչ մ'ալ, սիրելի Ամէլիս, պատասխանեց Ծերուկը փաղաքշանքով, քիչ մ'ալ համբերէ ու պիտի տեսնաս որ, ամէն բան կանոնաւորութեան պիտի մտնայ քու ուզած կերպովդ։

—Ո՛չ, ես տղայ չեմ, որ այս անիրականալի խոստումներուն հաւատամ, գոչեց Ամէլի, այս անսոյզ վիճակը կը մեռցնէ զիս, անպատճառ կ'ուզեմ տէրը ըլլալ անձիս, կը բաւէ ալ այսչափ տառապանքը, ո՛չ մարդու հետ կրնամ տեսնուիլ, ո՛չ կրնամ դուրս ելլել, ո՛չ ալ երկու խօսք փոխանակել ո՛և է մէկու հետ։

—Ես սակայն բաղձացուած նպատակի մը հասնելու երջանկութիւնը այսչափ զոհողութիւն չա՞րժեր. ինչ մարդիկ կան որ տարիներով կը տանջուին, կը պառակին ո՛և է նիւթական կամ բարոյական նպատակի մը համար, որուն յաջողութեան հաւանականութիւնը հազիւ հարիւրին տասը կ'ըլլայ, մինչդեռ քուկդ հարիւրին հարիւր է։

—Ասանկ խօսքեր, մեծարանութիւններ լսելէ կշտացայ, յարեց կինը, աս մէկ քանի օրուան մէջ եթէ վերջնական արտայայտութիւն մը չըլլայ, որոշած եմ ամէն նկատում ոտքի տակ առնել ու գլուխս ազատել այս անտանելի տառապանքէն։

Ծերուկը սկսաւ համոզիչ ձեւերով հանդարտեցնել գեղանի կինը, որ բարկութեան ու զայրոյթի բուռն ցնցումի մը ենթարկուած՝ կը յամառէր ու կը սպառնար. և սակայն ո՛րչափ ալ բարկանար, ո՛րչափ ալ սպառնար, չէր կրնար բաժնուիլ Ծերուկէն, որուն ճիրաններուն մէջ սեղմուած էր ամբողջ։

* * *

Հիւրանոցին ծառան՝ Եանի՝ տիկինին քով ունեցած յաջողութենէն քաջալերուած, որոշեց Հրաչեայի մօտ ալ ձեռնարկ մը ընել։ Գիտէր արդէն այն խոր հոգածութիւնը զոր Ծերուկին ընկերուհին կը տածէր երիտասարդին հանդէպ՝ անոր հիւանդութեան շրջանին։ Կռէկուռուի հետ ունենալիք երկրորդ տեսակցութեանը պահուն անհրաժեշտ էր նոր յայտնութիւններ ընել և այս երկուքին փոխադարձ զգացումներուն վրայ տրուելիք վաւերական տեղեկութիւնները ընականաբար չահեկան պիտի ըլլային հարուստ երիտասարդին համար։ Ուստի այն իրիկուն երբ Հրաչեայ հիւրանոց վերադարձաւ, սպասարկելու պատրաստակամ անոր սենեակը մտաւ։

Հրաչեայ այն ստիճան ծանր բնաւորութիւն ունէր որ ծառան չհամարձակեցաւ ուղղակի խօսակցութեան սկսելու, և ուրիշ մը գտնելու պատրուակով սովորականէն աւելի մնաց սենեակին մէջ։ Երիտասարդը որ օրուան թերթը կը կարդար, ակնարկը Եանին ուղղելով՝

—Բա՞ն մը պիտի ըսէիք, հարցուց։

—Այո՛, պարոն, պատասխանեց ծառան, գաղտնիք մը ունէի որ չատոնց ի վեր մեծ խայթ կը պատճառէր խղճիս և չէի համարձակեր յայտնել ձեզ։

Եանի այս խորհրդաւոր ձեւերը լսելով Հրաչեայ, լրագիրը գետին դրաւ ու խօսակիցին նուիրուելով ամբողջութեամբ,

—Իմ անձիս վերաբերող գաղտնիք մ'է, հարցուց։

—Այո, պարոն, ձեր անձին յատուկ գաղտնիք մ'է, զոր չէի համարձակեր մինչեւ հիմա բերան առնել, վախնալով որ անտեղի փութկոտութիւն մը կատարած կ'ըլլամ.

—Սխալեր էք, յարեց Հրաչեայ, պէտք չէր որ այսչափ ատեն ինձմէ պահէիք անձիս վերաբերող ո՛և է գաղտնիք, ըսէ՛ք, կ'աղաչե՛մ, ի՞նչ բանի վրայ է խնդիրը։

—Ձեր հիւանդութեան ծանր օրերուն մէջ, գիտէ՞ք ո՞վ էր որ ամէնէն աւելի հոգածութիւն կը ցուցնէր հարցուց ծառան։

Հրաչեայ կարծելով որ խօսակիցը հիւանդութեանը պահուն մատուցած ծառայութիւններուն համար բացառիկ վարձատրութիւն մը կը պահանջէ, դժգոհանքով մը,

—Ատոր մէջ մեծ գաղտնիք մը չի կայ, ըսաւ, ամէնքն ալ իրենց պարտականութեան բաժինը կատարեցին,

—Ներեցէ՛ք պարոն, յարեց Եանի, չկրցի միտքս լաւ մը բացատրել, ըսել կ'ուզէի թէ ձեր ճանչցածներէն դուրս մէկը կար, որ ամէնէն աւելի հոգածութիւն կը ցուցնէր, թէեւ միշտ գաղտագողի, ու առանց ինքզինքը յայտնելու։

—Ո՞վ էր, հարցուց երիտասարդը այս անգամ ճշմարտապէս հետաքրքրուելով։

—Մանկամարդ ու գեղեցիկ կին մը, պատասխանեց Եանի ծանր ծանր արտասանելով խօսքերը ու իւրաքանչիւր վանկին վրայ շեշտելով։

—Կին մը. կրկնեց Հրաչեայ, չեմ յուսար, ես ատանկ ո՛և է մէկը չեմ ճանչնար Պոլսոյ մէջ։

—Գիտեմ որ չէք ճանչնար, ան ալ չէր ուզեր զինքը ձեզ ճանչցնել և գաղտնաբար կը հետաքրքրուէր, նոյն իսկ տեսայ որ գիշեր մը ծածկաբար եկաւ ու ականջը ձեր սենեակին դռան դրաւ, դէթ այսպէսով հաճնալու համար ձեր առողջական վիճակը։

—Ո՞վ էր ուրեմն այդ անծանօթ կինը, հարցուց Հրաչեայ ընչահեղձ ըլլալու ատիճան անձկութեան մը մատնուելով։

—Ծերուկին կինը, պատասխանեց ծառան, ան դժբախտ հրեշտակը որ ամիսէ մը ի վեր արգելափակ եղած է սենեակին մէջ ու վախէն չկրնար մարդու երես նայիլ։

Հրաչեայ պատահական հանդիպումներու պահուն կուռած էր որ այն չքնաղ կինը համակրանքով կը վերաբերուի իրեն, սակայն բնաւ չէր յուսար որ գիշերները դրանը առջեւ սպասելու չափ հոգածութիւն ցոյց տար, ուստի ծառային յայտնութենէն այլայլելով,

—Զարմանցութիւն կենալու է, կակազեց, եթէ ատանկ բան մը ըրած է իսկ, ապահովապէս հետաքրքրութենէ մղուած եկեր է հասկնալու համար թէ ի՞նչ վիճակի մէջ կը գտնուիմ։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, պարո՛ն, բողոքեց Եանի, հիւրանոցը միջազգային տեղ մ'է, ուր ամէն տեսակ անձինք կը ընակին, և սովորութիւն չէ որ մէկը հետաքրքրուի մէկ ուրիշին առողջական վիճակովը. կիները մանաւանդ բնաւ չեն ուզեր հիւանդներով զբաղիլ և շարունակ անոնցմէ հեռու փախչիլ կը փորձեն. արդ երբ անանկ հրաշալի գեղեցկութեամբ օժտուած կին մը անձնուիրութիւն ըսուելու ատիճան հոգածութիւն կ'արտայայտէ, չեմ կարծեր որ չոր հետաքրքրութենէ մը մղուած ըլլայ։ Ես այքանս տեսայ գիշեր ատեն ննջասենեակէն սպրդելով գաղտագողի գալը. պարզ հետաքրքրութեան մը համար կրնա՞ր այդչափ վտանգաւոր ընթացքի մը հետեւիլ, երբ Ծերուկը չի ներեր անոր՝ ցորեկ ատեն իսկ մարդու երես նայիլ։

(Շարունակելի)

Լուպէի ձեռքը, յետոյ երկուքը զիրար կ'ողջագուրեն։ Հանդիպումը վերջին աստիճան մտերմական էր։ Իտալիոյ Վեհապետը քանի մը վայրկեան կը տեսակցի նախագահին հետ, կը բացատրէ թէ ո՛րքան ուրախ է զինքը տեսնելուն, և ճամբորդութեան ընթացքին վրայ տեղեկութիւններ կ'ուսանայ։

Մ. Լուպէ յետոյ սիրով կ'ողջունէ Թուրինոյի կոմսը և Ճենովայի դուքսը։ Աչքէ կ'անցնէ պատուակալ գունդը, մինչ երաժշտախումբը կը շարունակէ երգել Մարսէյէզը։

Թագաւորը, նախագահը, արքայական ու նախագահական հետեւորդները կը մտնեն ընդունելութեան սրահը, ուր տեղի կ'ունենան ներկայացումները։

Մ. Լուպէ կը սեղմէ Իտալիոյ վարչապետ Մ. Ձիոլիթթիի ձեռքը, և կը խօսակցի անոր հետ։ Կ'ողջունէ արտաքին գործոց նախարար Մ. Թիթօնին, միւս նախարարները և բոլոր ներկայ անձնաւորութիւնները։

Թագաւորը յոյժ մտերմական եղանակով կ'ողջունէ Մ. Տէլքասէն և միւս անձնաւորութիւնները։

Քանի մը վայրկեան վերջ, թագաւորը, նախագահը, իշխանները, նախարարները, Մերակոյտին և Երեսփ. Ժողովին նախագահները կայարանէն դուրս կ'ելնեն։ Կայարանին հրապարակին վրայ շարուած զօրքերը բարեւի կը կենան, երաժշտախումբերը կը նուագեն Մարսէյէզը։

Թափօրը կը կազմուի ծրագրին համեմատ, և զրահապատներու ուղեկցութեամբ, կը սկսի շարժիլ մոլեգին խանդավառութեան մը մէջէն։

Թափօրը կը հասնի Էքսէլսէր հրապարակին վրայ, և կանգ կ'առնէ Վիա Նացիոնալէի սկիզբը։

Հռոմի քաղաքապետ իշխան Բոլոննա Բաղաքապետութեան անդամներուն հետ, Ջրանկիր զինուորները չը-քեղ համազգեստով, քաղաքապետական պահնորդները՝ պատմական հին համազգեստներով և Հռոմի թագերուն աւանդական դրօշներով, հրապարակին վրայ են։

Կառքը կեցածին պէս, քաղաքապետը առաջ կ'անցնի, և հետեւեալ բանախօսութիւնը կ'արտասանէ.—

«Պոտիւ ունիմ, Տէր Նախագահ, ձեզի բարի գալուստ մաղթելու, և ձեզի մատուցանելու Հռոմի յարգանքը, Իտալիոյ ա՛յս սրտին, որ այսօր կը թրթռայ միակ ուրախութեամբ մը, տեսնելով ձեզ մեր ամենասիրեցեալ Վեհապետին քով։

«Արդէն Բարիզի մէջ երկու մեծ լատինացեղ քոյրերը վերջապէս զիրար դտած էին։ Այսօր մեր երբեմնի զգացումներով, մեր հասարակաց փառքերուն բոլոր յիշատակներով Ֆրանսան կ'ողջունենք ձեր մէջ, և բարեկամութեան դաշինքը ի սպառ կը կնքենք հոս, Հռոմի մէջ, որ իր անուան հետ կը բերէ նաեւ յաւիտենական բարեկամութեան մաղթանքը։»

Մ. Լուպէ սիրալիր կերպով կ'ողջունէ Բոլոննա իշխանին ձեռքը, և շնորհակալ ըլլալով անոր, կ'ըսէ.—

«Ցոյժ զգածուած եմ ձեր այդ խօսքերը լսելով, Տէր Բաղաքապետ, և կ'ապահովցնեմ ձեզ թէ Ֆրանսա ամբողջովին և իր Նախագահը համամիտ են ձեր քիչ առաջ բացատրած զգացումներուն։»

Անդադար ընդարձակուող խանդավառութեան միջէ թափորը կը վերսկսի իր ընթացքը Վիա Նացիոնալէն։

Անագին բազմութիւն կայ զօրքերուն շղթային ետեւը Կուիրինալի հրապարակին վրայ։

Բոնսուրթայի պալատին պատուհաններուն վրայ տեղ բռնած էին դեսպանները, և դեսպանական մարմնոյն տիկինները։

Այն պահուն երբ թափորը կը հասնի Կուիրինալի հրապարակին վրայ, թագուհին կ'երեւի կեդրոնական պատշգամին մեծ ապակեփեղկին առջեւ. բոլորովին ճերմակ հագած է։

Ժամ 4ուկէսին, թափորը կը մտնէ Կուիրինալին բակին մէջ։ Երաժշտախումբը Մարսէյէզը կ'երգէ. Ֆրանսական դրօշը պարզուած է պալատին գագաթը իտալական դրօշին քով։

Արարողապետը սանդուխին ստորոտը կ'ընդունի նախագահը եւ թագաւորը ծալիկներու և դալարիկներու միջէ։ Մեծ սրահին դրան առջեւ կ'երեւի Իտալիոյ թագուհին հերապանծ, որ իր անձեռնոց ալ ձեռքը կ'երկարէ նախագահին, որ կը համբուրէ զայն, քանի մը վայրկեանի խօսակցութիւն կը սկսի, որուն միջոցին Մ. Լուպէ կ'ըսէ թէ ո՛րքան զգածուած է Իտալացի ժողովուրդին հիւրասիրութենէն։

Թագուհին կը յիշեցնէ իր Բարիզեան ճամբորդութեան թանկագին յիշատակը։ Այս միջոցիս թագաւորը կը խօսակցի Մ. Տէլքասէի հետ, թագուհին շնորհալի քաղաքավարութեամբ մը որպէսութիւնը կը հարցնէ Տիկին Լուպէին, իր ընտանիքին, և մանաւանդ իր կրտսեր որդւոյն Էմիլի և թոռանը Ժանի։ Նախագահը՝ այս սիրուն հոգածութենէն զգածուած՝ շնորհակալ կ'ըլլայ։ Կը պատմէ թէ չաբաթ օր սովորականէն շատ կանուխ արթնցուցին զիրենք որպէս զի իր մեկնելէն առաջ անգամ մը համբուրէ։ Էմիլը առաջ քշեց Ժանը ըսելով անոր.— «Եկուր տես Իտալիոյ թագաւորին և թագուհին կենդանագիրը։ Հայրիկը այցելութիւն պիտի տայ անոնց»։ Նախագահը յետոյ խօսակցեցաւ Ճենովայի դուքսին հետ։

Թագուհին Մ. Լուպէի կը ներկայացնէ արքունի տիկինները, յետոյ Մ. Լուպէ՝ իր թեւը թագուհին տալով, թագաւորը և պալատական պաշտօնատարները Կուիրինալի մեծ հրապարակին վրայ նայող պալատին պատշգամը գացին։

Երեկոյին ժամը 8ին Կուիրինալի մէջ տեղի ունեցաւ ընտանեկան ճաշ, որուն ներկայ էին միայն թագաւորը, թագուհին, նախագահը, Ճենովայի դուքսը և Թուրինոյի կոմսը։

Ճաշէն վերջ նորէն դացին Կուիրինալի պատշգամը ջահաշնացութեան ներկայ ըլլալու համար։

Թագուհին բաց գոյն շրջազգեստ կը կրէր. գլխուն վրայ ունէր ականակուռ թագ մը։ Թագաւորը և իշխանները փոքր-համազգեստով էին։ Թագուհին դիտելով որ իր պատուակալ տիկինները կը զտնուէին կողմնակի պատուհանները, հրաւիրեց զանոնք պատշգամը գալ։

Ամբոխը նոյն խանդավառութեամբ ծափահարեց Նախագահը և թագաւորն ու թագուհին։

Ջահաշնացութեան թափորը դժուարաւ ճամբայ բացաւ հետաքրքիրներուն մէջէն, և տողանցութիւնը կէս ժամէն աւելի տեւեց։

Նախագահը քանիցս իր հիացումը յայտնեց ջահաշնացութեան թափորին մէջ տեսնուած լուսավայլ պատկերներուն համար, որոնց հանճարեղ զուգադասաւորումը մինչեւ հիմա ոչ է թափորի մէջ տեսնուած նման պատկերներու զուգադասումն գերազանց էր։

Տողանցութիւնը վերջացաւ կառքով մը, որուն մէջ կային երկու օրիորդներ, որոնք կը խորհրդանշեն Ֆրանսան և Իտալիան։ Մին կը բռնէ ֆրանսական դրօշ մը, միւսը իտալական դրօշ մը։ Երկուքն ալ դէպի վեր պլատը կը շարժեն այս ազգային խորհրդանշանները և ամբոխը ելեկտրականացած խանդավառ ծափեր կը մղէ, և անբացատրելի յարգանք մը կ'ընէ թագաւորին և նախագահին։

Ժամը 10ու կէսին, թագաւորը առաջնորդեց Մ. Լուպէն մինչեւ իր յարկաբաժնին դուռը և ինք քաշուեցաւ։

Բաղաքը դիւթական տեսարան մը կը ներկայացնէ։ Դրօշազարդումը ընդհանուր է։ 200,000 հոգի կը շրջագային։ Բոլոր ելեկտրական թրամուէներուն վրայ բարձրացած են իտալական և ֆրանսական գոյներով բազմաթիւ լապտերներով։

Ջահաշնացութեան թափորին առջեւէն կ'երթային քաղաքին ընկերակցութիւնները և գաւառներէն եկած ընկերակցութիւններու ներկայացուցիչներ։ Ցետոյ կուգան թափանցիկ լապտերներ, ներկայացնելով Բնութեան թագաւորութիւնը, մարդկային ցեղին զանազան տիպարներ, կենդանական աշխարհը, ատաւորները, միջատները, ձուկերը, սողունները. բուսական աշխարհը՝ ծաղիկներով, պտուղներով, ծառերով. հանքային աշխարհը՝ հրաբուխով մը և սառնասիւններով լեցուած քարայրով մը, ոսկիով, արծաթով, ևն։

Ցետոյ կուգան մեծ գիւտերը. ջերմաչափ, օդաչափ, նաւ, երկաթուղի, օդապարիկ, տպագրութիւն, ելեկտրականութիւն, հեռաձայն, ելեկտրական ձող, անթել հեռագրութիւն, և Մարքոնիի բարձրացումը։

Թափօրը կը փակուի այլաբանական մեծ կառքով մը, որուն լծուած են տասնչորս ձիեր ֆրանսական և իտալական գոյներով տապճակներ կրելով։

Այս մեծ կառքին խարսխին վրայ կը բարձրանայ թեւաւոր առիւծներու խումբ մը, հռոմէական ոճով, որուն կաղապարը առնուած է կապիտոլի մուսէոներուն մէջ գտնուած հարթ քանդակէ մը։ Առիւծներուն մէջտեղէն դուրս կը ցցուի պատուանդան մը կրելով երկու կանացի դէմքեր, Իտալիան ու Ֆրանսան։

Կառքին ետեւի կողմերը յարդարուած են երկու սեղան։ Առաջակողմին վրայ կը բարձրանայ ժողովուրդներու եղբայրութեան Ոգին, որ իր սաւառնաթեւ թռիչներուն տակ կը պաշտպանէ դէմքեր որոնք կը ներկայացնեն Աշխատութիւնը, Երկրագործութիւնը, Դեղարուեստները, Գիտութիւնները, Վաճառականութիւնը։

*** Դիտուեցաւ որ Բաղաքապետական Խորհուրդին կղերամիտ անդամներէն և ոչ մին ներկայ էր ընդունելութեան։

*** Եգիպտոսի իտալական և ֆրանսական գաղթականութեան ներկայացուցիչները Մէմֆիս շոգենաւով Ա. ղէքսանդրիայէն Իտալիա ղրկած են գեղարուեստական նկար մը ի պատիւ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին և Նախագահ Լուպէի, այս վերջինոյն Հռոմ այցելութեան ի յիշատակ։ Այս նկարը զոր իր հազուագիւտ տաղանդով գծագրած է Մ. Ա. Սաֆարտի, իտալական և ֆրանսական դրօշակներու խորհրդանշանի մը մէջ կը ներկայացնէ Իտալիոյ թագաւորին և Մ. Էմիլ Լուպէի պատկերները։ Երկու պերճաշուք և մանկամարդ կիներ կ'անձնաւորեն Ֆրանսան և Իտալիան որոնք ձեռք կը կարկառեն իրարու։ Ինչպէս նաեւ տեսարաններ, որոնք կը նուիրագործեն երկու ազգերուն դաշնակցութիւնը։ Նկարը եղեւնափայտի շրջանակի մը մէջ առնուած է, որ կը ներկայացնէ զանազան տեսարաններ, որոնք ամէնքն ալ փաթաթուած են արմաւենիներով։ Այս նկարը պարփակուած է Մ. Սաքջօ Տիքի կողմէ նուիրուած չըքեղ սնտուկի մը մէջ։ Երկու օրինակ պատրաստուած է անկից, մէկը սահմանուած Իտալիոյ թագաւորին և միւսը Մ. Լուպէին։ Երկու չքեղազարդ ալպոմներ ընկերացած են այդ նկարներուն, մէկը ստորագրուած իտալական գաղթականութեան կողմէ Մ. Լուպէին նուիրուելիք նկարին համար, իսկ միւսը ֆրանսական գաղթականութեան կողմէ Իտալիոյ թագաւորին նուիրուելիք նկարին համար։

*** Նախագահին ժամանումէն առաջ, Հռոմի քաղաքապետ իշխան Բոլոննա պատերուն վրայ փակցնել տուաւ հետեւեալ յայտարարութիւնը.—

«Բաղաքացի՛ք, վաղը Հռոմ պիտի հանի ֆրանսական ազգին պետը, մեր թագաւորին հաճելի և սիրելի հիւրը, բարեկամ մեծ ժողովուրդի մը զգացումներուն վեհ թարգմանը։ Իտալացիներուն մտածումը անկեղծ ուրախութեամբ մը կը դառնայ դէպ ի այս հանդիսաւոր դէպքը, և լատինական կեանքի շունչ մը կ'ոգեւորէ վերսկսին ծագումներու յարակցութիւնները, և սիրտերու մէջ կ'արթնցնէ եղբայրական զգացումներ, որոնք արդէն հաւատքով զօրաւոր ըրած են երկու ժողովուրդներուն բարեկամութիւնը։

«Հռոմացի՛ք, Ֆրանսայի ազնիւ ներկայացուցիչին, ա՛յն նշանաւոր մարդուն ձեր ընելիք ընդունելութիւնը, քաղաքակրթութեան և խաղաղութեան անոր պաշտօնին մէջ, պիտի թրթռայ այս մեծ յիշատակներով. և պիտի ներկայացնէ մեր գորովը Բարիզի վեհոգի ժողովուրդին համար, որ ա՛նքան մտերմական սիրաղեղումով ծափելով մեր ամենասիրեցեալ թագաւորն ու թագուհին, Իտալիոյ տուաւ բարեկամութեան ամէնէն թանկագին երաշխիքը, որ կը փայլի երկու Լատինացեղ քոյրերուն ապագային վրայ։»

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԵԱԼՈՒԻ ՎՐԱՅ ՈՒԺԵՐԸ

ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆՑ ԴԻՐՔԸ

(Վերջին թղթաբերով առնուած Եւրոպական թերթերեն։ Դեպքերը պատմուած իրենց կանոնաւորութեամբ եւ շարունակաբար)։

Պէրլինէ հետեւեալ շահեկան տեղեկութիւնները կը հաղորդուին ու գերման մայրաքաղաքին մէջ անակնկալ մը եղաւ ռուս Նովոսքի թերթին ա՛յն լուրը թէ Անգլիա իր ծառայութիւնը առաջարկած է իբրեւ միջնորդ Ռուսիոյ և Ճաքոնի միջեւ։ Գերմանիոյ մէջ այնպէս կ'ենթադրուէր թէ Ռուսիոյ համար անկարելի է երրորդ Տէրութեան մը կողմէ միջնորդութեան ոեւէ առաջարկի վրայ մտածել, մինչեւ որ ինք Ռուսիա նշանաւոր յաջողութիւն մը չտանի Ճաքոնական Նաւատորմին և Բանակին դէմ։ Գերման թերթերը հերքելով միջնորդութեան զրոյցներուն անմիջական գործադրութիւնը, կը յարեն թէ տարակոյս չկայ որ Էտուարտ թագաւոր կը փափաքի միջամտութիւն մը ընել և նպաստաւոր արդիւնքի կը սպասէ։ Այսպիսի միջնորդութիւն մը ապահովաբար Ռուսիան պիտի մտցնէ Անգլիոյ, կատարելագործելով անգլիա-ֆրանսական մերձեցումը։

*** Նովոսքի կացութեան վրայ յօդուած մը հրատարակելով դիտել կուտայ թէ ուրախութիւն պարագայ մըն է որ անգլիական կառավարութիւնը և ժողովուրդը անկեղծօրէն կը փափաքին ռուսաճաքոնական պատերազմը շուտով վերջացնել։ Նովոսքի կը պախարակէ մէկ քանի ռուս թերթերուն բռնած ընթացքը որոնք կը կարծեն թէ Մեծն Բրիտանիա պատերազմին երկարելուն կը փափաքի՝ գաղտնի և չանմոլ նպատակներու հետեւելու համար։

*** Ուաշինկթընի մէջ հաւատ չընծայուիր այն զրոյցներուն թէ Էտուարտ թագաւոր կամ ուրիշ Վեհապետ մը ուղղակի պիտի միջամտէ։ Միակ ճշմարիտ լուրը այս մասին ա՛յն է թէ Անգլիոյ թագաւորը անձամբ նամակ մը գրելով Զարին, ցաւ կը յայտներ պատերազմին վրայ, եւ կ'ապահովցնէր թէ միշտ պատրաստ է իր օգնութիւնը ընձեռելու ե՛րբ և ո՛ւր որ իր բարեհաճութիւնը ընդունելի ըլլայ խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար։ Ուրիշ տէրութեանց կողմէ ալ նոյնօրինակ ապահովութիւններ տրուեցան երկու պատերազմիկներուն ի նշան քաղաքավարութեան, սակայն առանց պաշտօնական դիւանագիտական թղթակցութեան դուռ բանալու։ Այլեւս ուէ նոր առաջարկութիւն պիտի չըլլայ մինչեւ որ մին կամ միւս պատերազմիկը չտանի յաղթութիւն մը որ կացութեան տէր ընէ զինքը, և բոլորովին աւելորդ ընէ մարդու եւ դրամի վատնումը։ Երբ հոգեբանական վայրկեանը հասնի, դիւանագիտական բոլոր հաւանականութիւնները կը միտին Մ. Նահանգաց կողմէ, որպէս զի միջնորդութեան առաջին շարժումը ընէ, որովհետեւ գործին մէջ ինք հողային շահ չունի։

*** Բարիզի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ ալ կը հերքուին Ֆրանսայի և Անգլիոյ կողմէ առաջարկուած միջնորդութեան զրոյցները։ Ֆրանսական կառավարութիւնը առ այժմ չի փափաքիր միջամտել, թէեւ տարակոյս չկայ որ իր բարեկամական բարեխօսութիւնը պիտի գործածէ խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար ե՛րբ որ հաճելի ըլլայ իր Զինակցին։ Հիմա կուհիմա Ճաքոնցիք ալ ռուսներուն չափ հակառակ են միջնորդութեան։ Ուստի Ֆրանսա չի կրնար ներկայացնել ձիթենիի ճիւղ մը որ պիտի մերժուի։

ԵԱԼՈՒԻ ՈՒԺԵՐԸ

ՍԷՈՒԼ, Ապրիլ 23.— Ճաքոնական գիծերը հիմա կը տարածուին Եալուի երկայնքը գրեթէ 30 մղոն սկսեալ Եօնկանդոյէ մինչեւ տասը մղոն վեր Վիժուէն։ Ռուսք մեծ ուժերով ամրացած են Անթունկի մօտերը և Թեկրը Բլուրին վրայ։ Ռազմավարական ապագայ կացութեան բանալին կը համարուին Եալուի կղզիները, մին Վիժուի վերի կողմը, և երկուքը վարի կողմը, որովհետեւ անոնց տիրացումը պիտի դիւրացնէ յարձակողական շարժում մը, քանի որ թնդանօթներուն համար խարիսխ մը պիտի ըլլայ յարձակող բանակին անցքը պաշտպանելու համար։ Ճաքոնցիք Զունկչուանկի ցամաքը զօրք կը հանեն և չէնքեր կը շինեն, Եօնկանդոյէն վար։

ԲԵԹԵՐՍԹՈՒՐԳ, Ապրիլ 24.—Պաշտօնական հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Եալուի վրայ ընդհարում մը տեղի ունեցած է, որուն մէջ ռուս ջոկատ մը որ մակոյկներով հետազօտութիւն կը կատարէր, պարտաւորուեցաւ ետ քաշուիլ քանի մը կորուստներով։ Ռուսական մակոյկները Քօրէական եղերքին վրայ ինկան։ Ճաքոնցիք շատ մօտէն կրակ կ'ընէին։ Երկու ռուսական թընդանօթներու կրակէն ընկճուեցաւ զօրքերով լեցուն ճաքոնական մավնա մը։ Սմէյզին Ճաճանոյի հարիւրապետը, որ վիրաւորուած էր, մեռեր է։

500 Ճաքոնցի զինուորներ երբ Եալուն կ'անցնէին լաստերով, յարձակում կրեցին Ռուսներէն, և գրեթէ ամէնքն ալ սպաննուեցան, Ռուսական կորուստներն ալ ծանր են։

Օրեկ և Պորոսիլօ զրահաւորները պատրաստ են գործն ծառայութեան և փորձի պիտի սկսին ի մօտոյ Պալթիկի մէջ։

Քրոնշթատի մեծանուչակ հրաձգարան Եուան ճգնաւոր, որ Մոսկուա գնաց, պաշարուեցաւ Մ. Արեւելք մեկնելու վրայ եղող բազմաթիւ ռուս սպաներէ և զինուորներէ, որոնք կը թախանձէին զինքը՝ օրհնել զիրենք։

Մանչուրիոյ հարաւային արեմտեան կողմը գտնուած հեծեալ չինացի յեղուզակներ նեղութիւն պատճառած ըլլալով Ռուսներուն, այս վերջինները կը պատրաստուին արշաւանք մը կազմակերպել անոնց դէմ։ Յեղուզակները Ճաքոնցիներուն պիտի միանան, եթէ կարենան փախչիլ։

ԹՈՒՐԻՕ, Ապրիլ 24.— Մացուեամա նաւահանգտին մէջ Ճաքոնական Կարմիր Խաչի հիւանդանոցին կողմէ դարմանուող ռուս վիրաւոր նաւազներէն հինգը բոլորովին ապաքինած ըլլալով, արտօնուեցան իրենց հայրենիքը վերադառնալ Ֆրանսական Անամ թընթատար շոգենաւով, այլեւս Պատերազմին չմասնակցելու համար երդում ընելէ վերջ։

Ճաքոնական բոլոր թերթերը կը գրաղին երրորդ Տէրութեանց կողմէ ըլլալիք միջնորդութեան խնդրով։

ՊԱԼԹԻԿԻ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ ԲԵԹԵՐՍԹՈՒՐԳ, 24 Ապրիլ.— Այսօր տեսայ Պալթիկի ռուս նաւատորմին հրամատարը, ծովակալ Վերէնիոս։ Ինձի ըսաւ թէ նախ և առաջ հրաման տրուած էր իրեն իր նաւախումբը Բորթ Արթուր տանիլ, բայց ճամբան ետ դառնալու հրաման ընդունած ըլլալով, իր մարտանաւերը Լիպաւ տարաւ։ Բայց ծովակալը կը յուսայ թէ քիչ ատենէն պիտի հրաւիրուի իրեն Ծ. Արեւելք մեկնիլ։ Իր նաւախումբը կը բաղկանայ 15 զրահաւորներէ և յածանաւերէ։

Հարցուցի թէ ճամբորդութիւնը ո՛րքան պիտի տեւէ, Ծովակալ, պատասխանեց թէ երկու ամիս պէտք պիտի ըլլայ եթէ նաւախումբը մի միայն խոշոր մարտանաւերէ բաղկանայ, երեք ամիս՝ եթէ Թորփիլանաւեր ալ ունենայ, որովհետեւ այս վերջին պարագային հարկ պիտի ըլլայ յաճախ կենալ, այս վերջիններուն մեքենաներուն վիճակը ճշդելու համար, որովհետեւ առանց այս բանին անոնք իրենց տեղը հասած ժամանակ բանի մը օգտակար պիտի չըլլան։

Երկու ճամբայ կայ. առաջինը Բարեյուսոյ գլխուն ճամբան, որ գործնական չէ քանի որ անկարելիութիւն կայ հանգչելու տեղ և հանքածուխ գտնելու. երկրորդ ճամբան է Սուէզի ջրանցը, և հաւանական է որ այս ճամբան ընտրուի։ Նաւատորմին հրամատարութիւնը պիտի յանձնուի Ծովային Սպայակոյտին պետ ծովակալ Ռէժիվէնսքիի։

Ծովակալ Վիրէնէոս կը կարծէ թէ Ճաքոնցիք պիտի չկրնան ա՛յնքան հզօր նաւախումբի մը ճամբան գոցել. եթէ բաց ծովու վրայ պատերազմ մղեն, պիտի վտանգեն արդարեւ իրենց միակ նաւատորմիղը, ա՛յն որ Բորթ Արթուրի շուրջը կ'անցնի կը դառնայ։ Արդէն Ճաքոնցիք կարեւոր կորուստներ կրած են զոր կը ծածկեն խնամով։

Ծովակալը ցաւ կը յայտնէ որ Վլատիվոսթոքի նաւախումբը, որ կը բաղկանայ չորս ընտիր յածանաւերէ և վեց թորփիլանաւերէ, չկրցաւ Բորթ Արթուր երթալ, ուր պիտի կրնար անհուն ծառայութիւններ մատուցանել։

ԲԵԹԵՐՍԹՈՒՐԳ, 24 Ապրիլ.—Կայսրը Վլատիմիր Մեծ-Դուքսին ծննդեան տարեդարձին առթիւ նամակ մը ուղղելով անոր, կ'ըսէ թէ ո՛րքան երախտապարտ է իրեն՝ Ռուս բանակին իր մատուցած ծառայութեանց համար։

Կայսրը Իր և Նիքոլա Ա.ի կենդանագիրները ուղղեց նաեւ նախկին պատերազմական գործոց նախարար Մարէշալ Միլութինի, իր զօրավարութեան ատենին յիսնամեակին առթիւ։ Զօրավար Միլութին 88 տարեկան է։

ԾՈՎԱԿԱԼ ՍԷՐԻՏՈՎԻ ԽՕՍՔԵՐԸ

Ծովակալը հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ թղթակցի մը.—

«Կը ճանչնամ ճաքոնական Նաւատորմը և անոր նաւաղները։ Մարտանաւերը ընտիր են, մարդիկը յանդուգն և փորձառու, և սպաները քաջ մարզուած։ Համոզուած եմ թէ վերջ ի վերջոյ Ճաքոնը պիտի նուաճենք, բայց ծովու վրայ գործը դժուար պիտի ըլլայ։ Մեր ձեռքին մէջ դէշ բախտախաղ մըն է Բորթ Արթուրի նաւահանգստին բնական դիրքը, որովհետեւ անոր անցքը կը խափանէ մեր մարտանաւերուն շարժումները։»

Ռուս գործակալներ Ամերիկեան նաւարաններ կ'այցելեն զրահաւոր և յածանաւ գնելու նպատակաւ, կ'ըսէ գերման թերթ մը։

Բեթերսպուրկի զինուորական շրջանակներուն մէջ կը յայտարարուի թէ Մանչուրիոյ հիւանդանոցներուն մէջ այս միջոցիս կը դարմանուին 10,000 զինուոր, մեծ մասը ժանտաբեկդէ վարակուած։ Այս և ասոր նման փոխանցիկ հիւանդութիւններու սովորաբար կ'ենթարկուին Ծ. Արեւելք գտնուող Եւրոպացիք տարւոյն այս եղանակին, երբ ձիւները կը հալին և գետերը կը յորդին։ Ասկէց զատ, պէտք է գիտնալ թէ Մանչուրիոյ մէջ զօրանոցները և տաղաւարները ա՛նքան հապճեպով շինուեցան որ կարելի չեղաւ առողջապահական պայմաններուն ուշ դնել պէտք եղածին պէս։

Ռուս կառավարութիւնը ի զէն կոչեց նաւային պահեստի զինուորները, Ծ. Արեւելք մեկնողներուն տեղը լեցնելու համար ռուսական ծովեզերքներուն վրայ։

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ՈՐՍՈՐԴՈՒԹԻՆԸ.—Պերլինէ երեսուն մղոն հեռի դէպ ի հիւսիս Ցէդէնիքի մօտ յիւսատկարան մը պիտի կանգնուի ապագայ սերունդներուն հասկցնելու համար թէ Վիլհէլմ կայսրը այդ պատմական կէտին վրայ էր որ զարկաւ իր հազարերորդ եղջերուն։ Ցիշատակարանը պիտի ըլլայ 5,000 լիպրա կշռող խոշոր քար մը, հետեւեալ արձանագրութեամբ.—

«Մեր յոյժ շնորհաշուք Վեհապետը և Կայսրը Վիլհէլմ Բ. 1898 Սեպտ. 20ին հոս զարկաւ իր հազարերորդ եղջերուն, քսան եղջիւրով գեղեցիկ կենդանի մը։»

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Նախիլ էֆ. Ճէզվէճեան և որդին Լեւոն էֆէնտի իրենց հանգուցեալ կողակցին և մօր Տիկին Վերգինէի մահուան առթիւ 540 ղրշ. Նուիրեցին և Լեւոն էֆ. Հաճեան ալ փոխան ծաղկեպսակի 54 ղրշ.։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՌԱՔՍԷԱ ԵՒ ՃԱՔՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Ապրիլ.—Ռիւթէր կը հերքէ այն լուրերը թէ Անգլիա առաջարկութիւններ ըրած ըլլայ՝ միջնորդութեան մը համար Ռուսիոյ և Ճաքոնի միջեւ։

ՄՈՒՌՏԷՆ. — Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Վիժուի հիւսիսակողմը Ճաքոնները կը պատրաստուէին Եալուն անցնելու, բայց Ռուսերը յաջողեր են քանդել՝ այդ նպատակով դրուած կամուրջը։ Ասոր վրայ Ճաքոնները գետը անցեր են հարաւային կողմէն նաւակամուրջներու միջոցաւ և Ռուսերուն դէմ ղրկեր են հետեւակ զինուորներ՝ թնդանօթներով։ Ճաքոնները ետ մղուեր են և թնդանօթները չեն կրցեր կրակ ընել։

ԲԵԹԵՐՍԹՈՒՐԳ.—Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Վլատիվոսթոքի ռուս նաւաբաժինը ապրիլ 24ին բռներ է ճաքոնական երկու փոխադրանաւ և ընկղմեր է։ Նաեւ բռներ է առեւտրական երկու շոգենաւեր և Վլատիվոսթոք տարեր է։

—Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը նոր մանրամասնութիւններ կը հրատարակէ ապրիլ 14ի ճակատամարտին վրայ՝ Բորթ Արթուրի առջեւ։ Պայեան յածանաւը մեծ վնասներ հասուցեր է ճաքոնական երեք յածանաւերու, որոնք հիմա կը նորոգուին Սասէհոյի նաւահանգիստին մէջ։ Այդ ճակատամարտին մէջ ճաքոնական երկու թորփիլանաւ և յածաւորակ մը ընկղմեր են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն Ռիւթէրի թէ, Ճաքոնները, հինգ մարտանաւերու պաշտպանութեամբ, Տալնիի մօտ յաջողեր են զինուոր և թնդանօթ ցամաք հանել։

—Ճաքոնները կը շարունակեն եալուն անցնիլ փոքր խումբերով։ Ռուսերը լուրջ ընդդիմութիւն մը չեն ըներ այդ գործողութեանց։

ԲԱՐԻԶ.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն Ռիւթէրի թէ, Ճաքոնները զինուոր և թնդանօթ ցամաք հաներ են Տալնիէն եօթը մղոն հեռուն տեղ մը։ Ճաքոնական հինգ մարտանաւեր պաշտպաներ են զինուոր ցամաք հանելու այդ գործողութիւնը։ Ճաքոնական փոքր զօրախումբեր կը շարունակեն անցնիլ Եալու գետը։

ԲԵԴԵՐՍԹՈՒՐԳ.— Պալթիկի ռուսական նաւատորմը ճամբայ հանելու համար աշխատութիւնները փութով առաջ կը տարուին։ Սառուցահատ Ուրմաք շոգենաւը մօտերս Բրոնշդատ պիտի երթայ եւ պիտի քաշէ ռուսական Պորոսիլօ զրահաւորը, որուն պատրաստութիւնները աւարտելու վրայ են։ Օրեկ զրահաւորը ճամբայ ելլելու վիճակին մէջ կը գտնուի։ Այդ զրահաւորն ալ Բրոնշդատ պիտի երթայ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Զինուորական թերթ մը պատերազմի դաշտին կացութեանը վրայ խօսելով, կը յայտարարէ թէ ճաքոնական զինուորները պատերազմական վիճակի մէջ դնելու և Բորէա զրկելու մասին տեսնուած դանդաղութիւնը մտահոգութիւն կը պատճառէ եւ թէ ճաքոն, զօրաւոր ու բազմաթիւ միջոցներ ունեցող տէրութեան մը դէմ դնելու համար, պատերազմին սկիզբները մեծ արագութեամբ գործելով միայն պիտի կրնար յաջողիլ։ Զինուորական նոյն թերթը կը յարէ թէ ճաքոնի վիճակը հետզհետէ կը վատթարանայ։

ԲԵԴԵՐՍԹՈՒՐԳ.— Ընքիոյլով ծովակալը վաղը ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Ծ. Արեւելք։ Եթէ ճամբան յապաղումներու չենթարկուի, ծովակալը մայիս 12ին Բորթ-Արթուր պիտի գըտնուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սէուլէն ապրիլ 20 թուականով կը հեռագրեն Տկյլի Բրոնիքիլի թէ, 15 օրի չափ ռմբակոծութիւն պիտի չկատարուի Բորթ-Արթուրի վրայ։

ՀՌՈՄ.— Մ. Լուպէ, այս առտու, գնաց Վիլլա Մէտիչիս, ուր իրեն ներկայացուցին Վիքթոր Հիւկոյի արձանը։ Իրիկուան նախագահը ներկայ գտնուեցաւ մեծ հացկերոյթի մը ֆրանսական դեսպանատան մէջ, յետոյ փայլուն ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։ Խանդավառութիւնը կը շարունակէ։ Վաղը Իտալիոյ թագաւորը և Մ. Լուպէ Նաբոլի պիտի ուղեւորին։

ՎԵՆԵՏԻԿ.— Վիլհէլմ կայսր Գերմանիա մեկնեցաւ մասնաւոր կառախումբով։

Տես Խ. Ֆէսճեան դեղարանի ծանուցումը Դ. երեսը։

Կարդալ Դ. երես «Ինչիօն»
Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

ՏՊԱՐԱՆԱՊԵՏ ՎԱՍԵՄ, ՍԵՐՎԻՉԷՆ ԷՖԷՆՏԻ

Ասկէ մէկ քանի ամիս առաջ գրած էինք թէ ծանօթ տպարանապետ Վասեմ. Սէրվիչէն էֆէնտի մասնակցելով նուազդուրդի մը՝ ստանձնած էր պատրաստութիւնը Մալիէի նախարարութեան յատուկ պաշտօնաթուղթերուն։

Ն. Վասեմութիւն իր այս յանձնառութեամբը 10,000 ոսկիի մօտ բացառիկ չահ մը ապահոված էր Պետական Գանձուն, և ամբողջ Օսմ. մամուլը միահամուռ դրուատած էր իր այս գընահատելի ծառայութիւնը։

Արդ, ուրախութեամբ կ'իմանանք որ Սէրվիչէն Տպարանը լիուլի կատարած ըլլալով իր յանձնառութիւնը, ընտիր թուղթի վրայ և մաքուր տպագրութեամբ, պատրաստած է պայմանեալ պաշտօնաթուղթերը և յանձնած է զանոնք պատկանեալ իշխանութեան։

Ուրախալի է որ Ն. Կայս. Վեհափառութեան բարձր հովանիին տակ, օր առաւր կ'աճի ու կը բարգաւաճի Մամուլն ու Տպագրութիւնը, և պատուաւորապէս կը փայլին Վասեմ. Սէրվիչէն էֆ.ի նման տաղանդաւոր արուեստագէտներ, որոնք որքան պատիւ են իրենց պատկանած երկրին, նոյնքան մընալ պարծանք են իրենց ազգին։

Մանզումէ ՀԷրմապէս կը խնդակցի Ն. Վասեմութեան, և կը մաղթէ որ ալ աւելի արդիւնաւէտ ծառայութիւններով օգտակար ըլլայ թէ՝ Տէրութեան և թէ իր եկեղեցիին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՖԷՄԻՆԻԶՄԸ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Ս. Պատրիարքին Խագիւղ այցելած օրը, եկեղեցիին մէջ երգած էին աղջիկները, և Ն. Սրբազնութիւն խիստ գոհ մնալով, ըսած էր թէ մտադիր է ընդհանրացնել աղջիկներուն երգեցողութիւնը։ Արդէն Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ ալ Զատկի շաբթուն երգեցին աղջիկները, արտօնութեամբ Ս. Պատրիարքին։ Ինչպէս յայտնի է, Ռուսահայոց մէջ ձեռնադրուած սարկաւագուհիներ կան, որոնք եկեղեցական ամէն երգեցողութիւններ կը կատարեն անխտիր։ Երէկուան Եւրոպական թղթաբերով եկած անգլ. լրագիրներէ կը տեղեկանանք թէ Նիւ Եորքի մէջ ամերիկեան 14 կաթոլիկ արքեպիսկոպոսներէն 9ը ժողով գումարեր են ի նկատ առնելու Պապին հրովարտակը, որ կը հրամայէ Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ մէջ վերահաստատել Գրիգորեան դարու երգեցողութիւնը, և կիները դպրութենէ վտարել։ Ցեռ խորհրդակցութեան, պաշտօն յանձնուեցաւ Կարտինալ Կիպպընի զեկուցանել Պապին թէ ամերիկեան պայմաններուն տակ այդ հրովարտակին հնազանդութիւնը անգործնական է։ Ներկայ սովորութիւնները պիտի շարունակուին։

Ամերիկեան եպիսկոպոսներուն այդ որոշումը անգամ մը ևս կ'արդարացնէ Ս. Պատրիարք Հօր այս տնօրինութիւնը, որ քրիստոնէական ծէսերու չհամակակիչ զատ, գուցէ գրգիռ մըն ալ ըլլայ ժողովուրդը եկեղեցի հրաւիրելու, քանի որ յայտնի է թէ երգեցողութեան հմայքը ամէնէն մեծ ազդակն է ջերմեռանդութեան։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը երէկ կէս օրէն վերջ, Բ. Դուռը երթալով, տեսակցեցաւ ներքին գործոց Նախարար Վասեմ. Մէմտուհ փաշայի հետ։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ Կ. Պատրիարքական Փոխանորդ Դեր. Աւետիսարք. Արփիարեան և Գաղրիկեան գերապայծառ երէկ Պատրիարքարան երթալով, շնորհակալութիւն յայտնեցին Ս. Պատրիարք Հօր, որ Հայ-Հռոմէականաց Կ. Պատրիարքի յուղարկաւորութեան առթիւ, ներկայացուցիչներ ղրկած էր։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպան Մ. Լէյման անցեալ օր այցելեց Բերա Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը, բայց Ն. Սրբազնութիւնը բացակայ ըլլալով, Ն. Վասեմութիւնը իր քառթը ձգեց։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ դարձեալ հանրագիր մը եկած է Պատրիարքարան, որով Լուսարարապետին վանք վերադարձուիլը կը խնդրուի և կը բողոքուի Տ. Եղիա վրդ.ի դէմ։

ՎԱՆԱՑ Սաղնապատի որբանոցին Հոգաբարձութիւնը իր միամեայ պաշտօնը լրացուցած ըլլալով, հաւաքական հրաժարագիր մը ղրկած է Պատրիարքարան, խնդրելով որ իր յաջորդը ընտրուի։

ԴԱՄԹԷՄՈՒՆԻի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գրիգորիս վրդ. Պոյապատի Թաղ. Խորհրդոյ պառակաւոր վիճակը նկատողութեան առնելով, նոր Խորհուրդ մը կազմած է եօթը անձերէ բաղկացած, որոնք իրենց պաշտօնին ձեռնարկած են։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ մէջ Ս. Զատկի տօնին առթիւ քրիստոնեայ ազգաց պետերը և երեւելիները, վասեմ. կուսակալին օգնականը և պետական պաշտօնեաներ և Ազգ. Որբանոցի որբերը Հոգաբարձութեան հետ Առաջնորդարան երթալով շնորհաւորած են Ս. Զատիկը։ Իսկ Զատկի երկրորդ օրը Տ. Եզեկիէլ Ծ. Վրդ. Որբանոց երթալով օրհներ և խրախուսեր է որբերը։

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ Թաղ. Խորհուրդը Պատրիարքարան ծանուցած է թէ Տ. Կարապետ քհ. Օհանեան ասկէ տասօր առաջ իր դեղը Շագլաղ երթալով, անոր տեղ կը պաշտօնավարէր Սըվազցի Տ. Ազարիա քհ.։ Ասկէ երկու օր առաջ Տ. Կարապետ քհ. վերադառնալով և Տ. Ազարիայի հետ դրամական խնդիր մը պատրուակ բռնելով քահանան եկեղեցիէն վռնտած է, պատուելով անոր վերարկուն և ըսելով որ ինքը ո՛չ Պատրիարք, ո՛չ Փոխանորդ և ոչ ալ Թաղ. Խորհուրդ կը ճանչնամ։ Տ. Կարապետ քհ. ասկէ առաջ ալ եկեղեց. արարողութիւններու ժամանակ անպատշաճ ընթացք մը ունենալով քանիցս բողոք եղած է Պատրիարքարան։ Թաղ. Խորհուրդը ասոնք տեղեկագրելով խնդրած է Պատրիարքարանէն որ յիշեալ քահանային մասին ազդու տնօրինութիւն մը ըլլայ։

ՎԱՆԷՆ կը հաղորդեն պատրիարքարան թէ՝ Արարուց Թաղին եկեղեցիին աւագերէց եւ Կրօն. Ժողովոյ Ատենապետ Տ. Դիոնեսիոս քհ., որ ասկէ առաջ Ն. Ս. Օծութիւն Հայրապետէն լանջախաչ և ծաղկէ փիլոն կրելու արտօնութիւն ստացած էր, վախճանած է։ Տ. Սահակ եպս. խնդրած է որ Կրօն. Ժողովոյ անդամներէն Տ. Մեսրոպ քհ.ի շնորհուի՝ վախճանեալ Տ. Դիոնեսիոսի ծաղկեայ փիլոնը, որուն արդէն լանջախաչ կրելու արտօնութիւն շնորհուած է Ն. Ս. Օծութենէն։

ԲՕՐՏԵԼԻՈՑ (Իզմիր) վարժապետի գործն ալ չի լմնցաւ գնաց։ Նոր լուրեր կ'ըսեն թէ Պատրիարքական Փոխանորդը վարչութեան հետ համախորհուրդ հրաժարեցուցեր է Բորտէլիոյի Թաղ. Խորհուրդը, ատոր տեղ, առժամանակեայ մարմին մը կազմելով։ Սակայն տեղին ժողովուրդը նըկատելով որ, պաշտօնի կոչուելիք առժամանակեայ մարմինը, համամիտ է տեսուչ Պ. Բարթոզի և կրնայ ըլլալ որ զայն կրկին պաշտօնի անցընէ, անմիջապէս հանրագրութիւն մը սկսած է պատրաստել, ուր իր գոհունակութիւնը կը յայտնէ նախկին Թաղ. Խորհուրդին համար և չէ ուզեր անոր հրաժարումը։ Հանրագրութիւնը պիտի ղրկուի Պատրիարքարան։ Այս մասին արդէն հեռագրուած էր Ս. Պատրիարք Հօր։

ԻԶՄԻՐԻ Նորընտիր Ուսումն. Խորհուրդը մօտերս դաշտահանդէս մը պիտի կազմակերպէ, ի նպաստ տեղւոյն երկսեռ վարժարանաց։

ՈՒՍՈՒՄ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ յանձնարարութեամբ, նոյն խորհուրդին քարտուղարութիւնը պաշտօնագրով մը կը ծանուցանէ մեզ թէ՝ Մանզումէի մէջ գաւառացի ուսուցչի մը կողմէ Արաբէրէնի քննութեան մասին տրուած տեղեկութիւնը անճիշտ է և թէ այդ հատուածը ոչ խրթին է և ոչ անիմանալի։

ՀԱՑ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ վարչական ժողովին անդամները, Արքեպիսկոպոսները և եպիսկոպոսները այսօր կը գումարուին Սագըշ Աղաճի Պատրիարքարանին մէջ, պատրիարքական ընտրութեան մանրամասնութիւններով զբաղելու համար։

ԾԱՂԿԷ ՓԻԼՈՆ կրելու արտօնութիւն տրուեցաւ Նիկոմիդիոյ Առաջ. փոխանորդ Տ. Վահան քհ. Նաւասարդեանի և Տ. Ոսկի քհ. Պիպիեանի։

ԼՈՒՅՍ չաբաթաթերթին վաղուան թիւը հրապարակ կ'ելլէ այս իրիկուն հետեւեալ բովանդակութիւնով.—

Բաց նամակ.—ԶԱՒԱՆ ՄՈՑՐԵԱՆ.—Դէս ու դէն (ծիծաղք).— ՎԱՀԱՆ ՎՐԴ. ՊԱՐՏԻԶԱԳԻՒ։ Նօթեր ու Փոթեր.— ԹԷՈԴԻԿ։ Խուսումէն.—ԼԻԼԱ։ Դերասանի մը նօթերը.— ԿԱՎՈՇ։ ՊըՀրրիկին սէրը (Ժողովրդ. բանաստեղծութիւն).— ՍԱՂԱԹԻԷԼ։ Զրուցախառն բառգրքոյկ.— Ց. Ա. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ։ Լուսերու սրակ արակ համարակ.— ԱՄԲԱԿՈՒՄ ԴԻՈՎԿԵՏԻԱՆՈՍԵԱՆ։ Մօրը վրէժը (Լոյսի Թերթօնը).— ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

. . .

Յովհաննես Ֆ. Եֆ. Գայսարեան
Տէր եւ Տնօրէն
«Մանզումէի Էֆէքար»ի
Աս

Խորապէս զգածուած վշտի և համակրանքի զգացումներէն՝ զրս այնքան ազնուօրէն հաճեցաք արտայայտելինձ, թէ՝ անձամբ և թէ ձեր պատուարժան Թերթին միջոցաւ, ընտանեկան այն դժբախտութեան մէջ՝ որ անգթաբար զիս հարուածեց, կը փութամ իմ ջերմ երախտագիտութիւնս յայտնել ձեզ և կը խնդրեմ որ փոխարէն 3 օսմ. ոսկիի գումարին, զոր պատիւ ունիմ ընդ գրոյս յղել ձեզ, հաճիք ձեր օգտաշատ օրաթերթին միամեայ բաժանորդութեան իրաւունքին ընդունիլ երեք գաւառական վարժարաններ, որոնց ընտրութիւնը ձեր ազնուութեան կը թողում։

Ընդունեցէք, Ազնուաշուք էֆ., յարգալիր զգացմանցս հաւատիքը։

ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

Ստացանք մեր վշտացեալ բարեկամ Ազն. Նասիպ էֆ. Ճէզվէճեանի ղրկած 3 օսմ. ոսկին, և իր կամքին համեմատ Բաֆրի «Ոսկիներու Ճամբուն վրայ» թերթօնին Ա. Թիւէն սկսանք թերթ ղրկել երեք կարօտ վարժարաններու, որոնց կողմանէ շնորհակալութիւն և ցաւակցութիւն կը յայտնենք ազնիւ նուիրատուին, և Հոգւոյն Սրբոյ մխիթարութիւնը կը հայցենք։

Կարդալ Դ. երես «Լազարոս-Ֆրանքօ և Որդիք» վաճառատան ազդը։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

28 Ապրիլ 1904

Ֆրանս. 3% Français)	97 72
Բէժի (Tab. Turcs)	371 —
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	84 05
Սրկաթուղի (Lots Turcs)	123 —
Պանք Օթթ. (Banque Ott.)	584 —
Թրանսվալ (Transvzal)	119 —

ԹԷՎԱԶԻՀԱԹ

Սիւլէյմանիյէ միւթէսարքիը սաատ. Սալիմ էֆ.յէ թէրգիէն րիւթպէի բէֆիսի միրիմիրանի.

Զըրաաթ պանգ չիւպէ մէէմուրը իզզ. Մուհիէատին էֆ.յէ թէրգիէն րիւթպէի Սանիյէ սընըգը սանիսի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

* * *

Մալաթիա սանճաղը մուհասէպէճիլիկինէ՝ Սիւլէյմանիյէ սանճաղը մուհասէպէճիսի Թահսին էֆ. Թային պույրուլմուշ տըր։

ՆԸՇԱՆ

Մէքեաթիպը Թըպկիյէի Շահանէ իլմը թէշրիհ մուալիմի Թապիպ ֆէրիդ սաատ. Մազհար բաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն Մէճիտի,

Հէտայի Շեթախէ գօմիսիոնընճա հիւսնը խըտմէթի մէշհուտա օլան միւթէպէրանը թիճարտան Շամտանճեան Յեսու էֆ.յէ իւչիւնճի բիւթպէտէն Օսմանի նշանը ալիւէրի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Նիուքէսլէն կը հեռագրեն առջի օրուան թիւով.—

«Ապիլ-Համիտ յածանաւին փորձերը չատ փայլուն եղան։ Սրընթաց արագութիւնն էր ժամը 22¼ մղոն, իսկ միջակ արագութիւնը 21 մղոն։ Արդիւնքը չատ գեղեցիկ»։

Այս նորաշէն յածանաւն ալ ճամբայ պիտի ելլէ դէպի Միտիլլի։ Անոր հրամատար կարգուեցաւ դեր-գնդապետ Ազիզ պէյ և Բ. հրամատար՝ հազարապետ Վասըֆ պէյ, որ արդէն Նիուքէսլ կը գտնուի։ Իզմիր չոգնելը Միտիլլի պիտի տանի յածանաւին սպաներն ու նաւագները։

—Ասաբը Թէվֆիզ զրահաւորը կը ձեւափոխուի Բիլի նաւարանին մէջ։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նորանոր յաւելումներ ընել անոր զրահներուն, Թնդանօթներուն և ուրիշ ռազմական կարգուսարքին մէջ և աւելի կատարեալագործեալ վիճակի մը վերածել մարտանաւը։

—Օսմ. ծառայութեան մէջ ընդունուած Ամերիկացի սպաները երէկ Միտիլլի ղրկուեցան, որպէս զի պաշտօնավարեն Մէճիտիյէ յածանաւին մէջ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ Մ. Բօնսթան առջի օր կէս օրէ ետք այցելութեան գնաց միւս դեսպաններուն։ Գիւերը ճաշեց Սէրքէը տ'Օրիանի մէջ, հրամատար Պէրժէի հետ, որուն հրաւիրեալն էր։ Դեսպանը այսօր ներկայ պիտի գտնուի Սելամլըքի արարողութեանց։

Մ. Բօնսթան Սօֆիյէն անցած միջոցին ողջունուեցաւ ֆրանսական հիւպատոս Մ. Պուրկարէլի և Պուլկար արտաքին գործոց Նախարարութենէն Մ. Վարնացցայի կողմէ։

—Դեսպանատան գործակատար Մ. Պապոթ այսօր կը մեկնի Պոլսէն Ֆրանսա, երկու ամսուան արձակուրդով։

ԳԵՐՄԱՆ ՍՊԱՆԵՐԸ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, զինուորական վարժարանին պաշտօնատարներէն կայս. թիկնապահ զօր. Տիթֆուրթ փաշայի և թնդանօթաձիգ և ամբաշէն զօրաց պաշտօնատար Իսմօֆ փաշայի պաշտօնավարութեան պայմանագիրները պիտի նորոգուին։

ԱՐԱԳԱՀԱՐՈՒԱԾ ԹՆԴԱՆՕԹՆԵՐ.— Զինուորական սպառազինմանց սընտուկը հրահանգ ստացաւ վճարել Քրուբի զինարանին յանձնարարուած արագահարուած թնդանօթներու արժէքին չորրորդ մասնավճարը։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպան տի Մալասբինա մարքիզը որ բաւական ապաքինած է, մօտերս արձակուրդով պիտի մեկնի Պոլսէն։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ դեսպան Մ. Սիմիչ 4 ամիս արձակուրդով Եւրոպայի ջերմուկները պիտի երթայ։ Բացակայութեան ատեն գործերը պիտի վարէ խորհրդական Մ. Քրիսթիչ։

ԼՈՒՊԷ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ Հռոմ այցելութիւնը ուսնելու համար, Արքունի նաւարանին մէջ պաշտօնավարող Անսալտօ տան իտալացի ճարտարագէտները և գործաւորները առջի գիշեր հացկերոյթ մը տուին։ Սեղանը չատ չքեղ էր և գեղեցկայարդար։ Ճառեր արտասանուեցան օրուան քաղաքական այդ կարեւոր դէպքին վրայ։ Ցեռոյ բաժակաճառեր արտասանուեցան Վեհ. Սուլթանին, Իտալիոյ թագաւորին և արքայական ընտանիքին, Լուպէ նախագահին և ֆրանսական ազգին համար։

ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՇԷԱԴՐԱՄ.— Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ ոսկերիչ Արշակ և մահճաղաճը Աթանաս էֆ.ները արժանացած են արհեստից չքադրամներու։

ԲԱՆԱԿԻՆ ՁԻԵՐԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նահանգային իշխանութեանց, կանխիկ վճարել բանակին համար գնուած ձիերուն արժէքը։

ԲԵՐԱՑԻ կառավարիչ Համտի պէյ ապաքինած ըլլալով սկսաւ յաճախել իր պաշտօնատեղին։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ.—Հապէշական զօրավար Տակիւլ Մաշիլ Երուսաղէմ ժամանեց։ Ցիւեալը տեղւոյն հապէշ եկեղեցիին պետին հետ պաշտօնապէս այցելեց կառավարիչին, որուն յանձնեց Մենելիքի կողմէ տրուած Հապէշական Աստղ պատուանշանին մեծ խաչը, հապէշ ուխտաւորներու մասին օսմ. իշխանութեանց պաշտպանութեանց ի վարձ։

Գաւառին Թղթակցութեանց տեսուչ Մահմուտ և կրթական տեսուչ Իսմայիլ պէյերն ալ հապէշական պատուանշաններ ստացան։

—Ասաբը Թէվֆիզ զրահաւորը կը ձեւափոխուի Բիլի նաւարանին մէջ։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նորանոր յաւելումներ ընել անոր զրահներուն, Թնդանօթներուն և ուրիշ ռազմական կարգուսարքին մէջ և աւելի կատարեալագործեալ վիճակի մը վերածել մարտանաւը։

—Օսմ. ծառայութեան մէջ ընդունուած Ամերիկացի սպաները երէկ Միտիլլի ղրկուեցան, որպէս զի պաշտօնավարեն Մէճիտիյէ յածանաւին մէջ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ Մ. Բօնսթան առջի օր կէս օրէ ետք այցելութեան գնաց միւս դեսպաններուն։ Գիւերը ճաշեց Սէրքէը տ'Օրիանի մէջ, հրամատար Պէրժէի հետ, որուն հրաւիրեալն էր։ Դեսպանը այսօր ներկայ պիտի գտնուի Սելամլըքի արարողութեանց։

Մ. Բօնսթան Սօֆիյէն անցած միջոցին ողջունուեցաւ ֆրանսական հիւպատոս Մ. Պուրկարէլի և Պուլկար արտաքին գործոց Նախարարութենէն Մ. Վարնացցայի կողմէ։

—Դեսպանատան գործակատար Մ. Պապոթ այսօր կը մեկնի Պոլսէն Ֆրանսա, երկու ամսուան արձակուրդով։

ԳԵՐՄԱՆ ՍՊԱՆԵՐԸ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, զինուորական վարժարանին պաշտօնատարներէն կայս. թիկնապահ զօր. Տիթֆուրթ փաշայի և թնդանօթաձիգ և ամբաշէն զօրաց պաշտօնատար Իսմօֆ փաշայի պաշտօնավարութեան պայմանագիրները պիտի նորոգուին։

ԱՐԱԳԱՀԱՐՈՒԱԾ ԹՆԴԱՆՕԹՆԵՐ.— Զինուորական սպառազինմանց սընտուկը հրահանգ ստացաւ վճարել Քրուբի զինարանին յանձնարարուած արագահարուած թնդանօթներու արժէքին չորրորդ մասնավճարը։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպան տի Մալասբինա մարքիզը որ բաւական ապաքինած է, մօտերս արձակուրդով պիտի մեկնի Պոլսէն։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ դեսպան Մ. Սիմիչ 4 ամիս արձակուրդով Եւրոպայի ջերմուկները պիտի երթայ։ Բացակայութեան ատեն գործերը պիտի վարէ խորհրդական Մ. Քրիսթիչ։

ԼՈՒՊԷ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ Հռոմ այցելութիւնը ուսնելու համար, Արքունի նաւարանին մէջ պաշտօնավարող Անսալտօ տան իտալացի ճարտարագէտները և գործաւորները առջի գիշեր հացկերոյթ մը տուին։ Սեղանը չատ չքեղ էր և գեղեցկայարդար։ Ճառեր արտասանուեցան օրուան քաղաքական այդ կարեւոր դէպքին վրայ։ Ցեռոյ բաժակաճառեր արտասանուեցան Վեհ. Սուլթանին, Իտալիոյ թագաւորին և արքայական ընտանիքին, Լուպէ նախագահին և ֆրանսական ազգին համար։

ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՇԷԱԴՐԱՄ.— Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ ոսկերիչ Արշակ և մահճաղաճը Աթանաս էֆ.ները արժանացած են արհեստից չքադրամներու։

ԲԱՆԱԿԻՆ ՁԻԵՐԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նահանգային իշխանութեանց, կանխիկ վճարել բանակին համար գնուած ձիերուն արժէքը։

ԲԵՐԱՑԻ կառավարիչ Համտի պէյ ապաքինած ըլլալով սկսաւ յաճախել իր պաշտօնատեղին։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ.—Հապէշական զօրավար Տակիւլ Մաշիլ Երուսաղէմ ժամանեց։ Ցիւեալը տեղւոյն հապէշ եկեղեցիին պետին հետ պաշտօնապէս այցելեց կառավարիչին, որուն յանձնեց Մենելիքի կողմէ տրուած Հապէշական Աստղ պատուանշանին մեծ խաչը, հապէշ ուխտաւորներու մասին օսմ. իշխանութեանց պաշտպանութեանց ի վարձ։

Գաւառին Թղթակցութեանց տեսուչ Մահմուտ և կրթական տեսուչ Իսմայիլ պէյերն ալ հապէշական պատուանշաններ ստացան։

—Կայս. Իրատէ մը արտօնեց Երուսաղէմի մէջ բողոքական եկեղեցիի մը շինութիւնը։

—Երուսաղէմի գաւառին ոստիկանզօրաց վերակազմութեան համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Հալքալըի երկրագործական վարժարանին քով նոր յարկ մը պիտի աւելցուի գործնական դասերու համար։ Դպրոցին կրթական ծրագրին մէջ փոփոխութիւններ պիտի մտցուին։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.—Միսի գինին բարձրացման առաջքը առնելու համար Պոլիս բերուելիք ոչխարներէն արօտավայրի տուրք (օթլաք բէսմի) չպիտի առնուի։

ԳԵՐՄԱՆ դեսպանատան պահակնաւը Լորդէյ, Կիպրոսէն Իզմիր ժամանեց Պօնի համալսարանին բրոֆէսէօրներէն Տր. Ալֆրէտ Ֆիլիբսընն։ Գերմանի գիտունը իր աշխատութիւնները պիտի սկսի Նիֆթակիսի, Բարսայի և Պայնսըրի կողմերէն։ 4 ամիս պիտի մնայ։

ՄԱՀ.— Իզմիրէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, զօր. Հիւսէյին Կալիպ փաշա առջի օր յանկարծամահ եղած է։

Հանդուցեալը եղբայրն էր Կայս. թիկնապահ Ճէլալ փաշայի։ Վեհ. Սուլթանը հրամայեց նահանգին ոստիկէն կատարել յուղարկաւորութիւնը և ընտանիքը ղրկել Պոլիս։

ԱՆԴԻԼԻԱԿԱՆ դեսպանատան զինուորական կցորդ գնդապետ Մաունսէլ պաշտօնով Սօֆիա գնաց։

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ.— Ցունաց Պատրիարքարանը ասկէց առաջ մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմած էր, որ պիտի քննէր մօտաւոր ազգականներու միջեւ ամուսնութիւնները արտօնելու խնդիրը, մանաւանդ երբ պարագաները ստիպեն։ Յանձնաժողովը իր տեղեկագիրը մատոյց Պատրիարքին որ զայն պիտի ներկայացնէ Սինոդին։

ԵՐԱԽՍՑՐԻՒ.— Առջի առտու Էմին էֆենի բերուեցաւ առաջին անգամ ըլլալով քիչ քանակութեամբ երակ և կեռաս իբր երախայրիք (բուրնաճա)։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿՈՒԻ ԵՒ ՈՃԻՐ.— Առջի առտու Բերա, Գէքեար փողոցին մէջ ոճիր մը գործուեցաւ։ Խոհարար Տիմիթրի եկած էր իր առնելիքը ուզելու հելլէն հիւպատոսարանին գավաս Ապտուլլահէն։ Ապտուլլահ ընդդիմացաւ, ասոր վրայ Տիմիթրի քաշեց դաշոյնը և մխեց անոր սրունքին։ Դավասը սակայն, քաշեց բէվոլվէրը և պարպեց այս յամառ առնելիքատուին վրայ, որ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ ծոծրակէն։ Վիրաւորը փոխադրուեցաւ հիւանդանոց, իսկ Ապտուլլահ քանտարկուեցաւ հելլէն հիւպատոսարանին մէջ։ Քննութիւն մը բացուած է հիւպատոսարանին կողմէ։

ԻՐՈՒՄ.—Հելլէնական ձիորճիս չոգենաւը որ քարիւղ բեռցած Պաթումէն կուգար, խրեցաւ Սինոպի մօտ, Թանձր մշուշին պատճառաւ։ Նաւաձիգ մը ղրկուեցաւ ազատելու համար։

ԴՈՂԵՐ.— Բերա, Թէրիտիյէի կողմը կառապան Ճիւղէբբոյի առնը գողեր մտան և գողցան 2 ոսկի ժամացոյց, 2 ոսկի խաչ, 4 մատնի, 7 օսմ. ոսկի, և 4 անգլ. ոսկի և այլն։ Տանտէրները իբր կասկածելի ձերբակալել տուին նոյն չէնքը բնակող դերձակ Յովհաննէս, Անտոն, Գրիգոր և Պօղոս անուն անձերը և կառապան Իպրահիմը։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Էվքաֆի պաշտօնարանին տակ, խանութի մը ուր կը բնակէր մահլուլաթի հաւաքիչներէն Ակնցի Իպրահիմ էֆ. առջի առտու չէր բացուած։ Ոստիկանութիւնը կասկածելով քանալ տուաւ խանութը և տեսաւ թէ Իպրահիմ էֆ.յանկարծամահ եղած է։

ՊԱՅԻՒՐ ՁԱՐԱԳՈՐԾՆԵՐ.—Իզմիրէն կը գրեն թէ անցած կիրակի 12 և 13 տարու երկու տղաքներ Շայիպ և Ալի, կռիւի բռնուեցան, որու միջոցին Ալի հրազէնովը սպաննեց իր հակառակորդը։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզի հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲԱՐԻԶ, 28.— Ճաբոնական զօրաց կիսաբաժին մը անցաւ Եալուն։ Ռուսերը չէն ընդդիմանար և ետ կը քաշուին։ Կացութիւնը անորոշ է։

— Ճաբոն նաւատորմիղը կ'սպասէ Վլատիվոսթոքի ռուս նաւատորմին որպէս զի Ճաբոնի ծովէն անցնի։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԻ.— Ծովակալ Սքրէյլով Բորթ Արթուր կը հասնի մայիս 25ին։

—Ռուսիոյ չատ մը քաղաքներուն մէջ հանգանակութիւն մը կը կատարուի, որուն արդիւնքովը յածանաւ մը պիտի չինուի։ Այդ յածանաւը հանգուցեալ ծովակալին անունով պիտի կոչուի Ծովակալ Մաքարով։

* * *

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ թագաւորը և նախագահը Լուպէ Հռոմէն մեկնեցան դէպի Նաբոլի։

—Լուպէ նախագահ Վիլլա Մէտիչիի տուած այցելութենէն յետոյ ճաշ մը տուաւ Մ. Ա. Թիթօնիի և Պարբրի։ Գիշերը մեծ և չքեղ հացկերոյթ ֆրանսական դեսպանատան մէջ, Լուպէ նախագահին կողմէ տրուած Իտալիոյ վեհապետութեան ի պատիւ։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

15/28 ապրիլ 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	91.20
Ամէնէն բարձր գինը	91.22
» վար գինը	90.34

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	122.12
Երէկուան բարձր գինը	121.37½
» վար »	122.

''ՄԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

7

ԴԱՆԲԼ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Թարգմանեց
ԺԻՐԱՑԻ ՇԻՐԱԿԱՑԻ

Ե

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՍԷՐ

— Բայց այո՛, պատասխանեց չարագործը, զարմացած ակնարկ մը սեւեռելով Ալիէդի վրայ։

—Կ'ուզէ՞ք ձեր հետը տանիլ զիս։ Այս տարօրինակ առաջարկին վրայ, ամէն ոք լուռ կեցաւ ապշութենէն։ Սուֆլար իսկ, բոլորովին շլմորած, մրոքէն չէր անցըներ պատասխանել։ Ցանկարծ Միքօ ոտք ելաւ։ Դէմքը կապարի գոյն առած էր։ Տժգոյն շրթները ջղային սարսուռով մը կը ցնցուէին և տարտամ ու խռովեալ ակնարկը մոլորուն բան մը ունէր։— Ալիէդ, թոթովեց գրեթէ անիմանալի ձայնով մը, ըսածդ լուրջ չէ, կատակ մըն է, այնպէս չէ՞։

—Էֆ՛, այո՛, հե՛տս կը տանիմ զայն, ըսաւ վերջապէս Սուֆլար, միշտ իր ակնարկին հրապոյրին տակ պահելով զայն։ Ինչ պիտի ընես տեսնեմ։

Ցեռոյ, գեղանի Ալիէդի դառնալով, ըսաւ.—Մեկինք։

Դուրս ելան, Միքօն ձգելով ապուշ վիճակի մէջ։ Զարագործն իր թմրութենէն սթափեցաւ ա՛յն ատեն միայն երբ Սուֆլարն ու Ալիէդը տանող կառքին ձայնը լսեց։ —Օ՜հ, մրմռաց ակռաները կճրտելով, վրէժ։ պիտի լուծեմ։

—Ատանկ բաները չեմ սիրեր, ըսաւ Ֆիֆի երշիկի կտորը փայփայելով հանդերձ, աւասիկ քինախնդրութիւն մը, որուն տիղմերը կրնան ցայտել ամենուն վրայ։ Օ՜հ, կիները։

Զ

ԱՂՋԿԱՆ ԵՐԱՋ

Ցունիս 5ին, որ գողութիւնն ի գործ դնել որոշուած օրն էր, աւասիկ ի՞նչ տեղի կ'ունենար Ռընօ ամուսիններուն տունը։ Մինչ հայրն ու մայրը անկողնին էին, Էլիզա Ռընօ, արդէն աւելի քան մէկ ժամէ ի վեր ելած—թէեւ հաղիւ ժամ 6 կար—, իր անկողնին վրայ կարգի կը դնէր անսգիւտ կերպով նոր արդուզարդ մը,— այսինքն ճերմակ վտաւակ (վիսօ) մը, ժանեկահիւս օձիք մը, ժապաւենազարդ գլխարկ մը և վարդագոյն շրջազգեստ մը, ակնահաճոյ և նորաձեւ։ Երբ ամէն բան տարածեց միջատաբանի խնամքով և զգուշութեամբ որ թիթեռնիկ մը կը բռնէ, վախնալով որ թեւերուն չվնասէ, քանի մը քայլ անդին գնաց և իր գանձին վրայ աքանչացաւ ճաճանչագեղ լոյսին մէջ որ իր բաց պատ

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԹՎԵՐԹՈՆԸ 60

Երկու Օրօրոցները

Վէպ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ

Թարգմանիչ ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿՈՏՐԿՆ ԱՂՋԿԸ

Հետեւեալ գիշերը, Լուի և Ռոպէն որոշեալ ժամուն ներս մտան այս ահռելի որջէն, ուր Ռամոնօ ժամէ մը ի վեր կը սպասէր։

Ծերուկը ըստ սովորութեան գլխովը փոխարինեց անոնց բարեւը և խուզարկու նայուածքով մը զննեց Ռոպէնի ընկերը։

Ռոպէն քանի մը բառ փափաց գինեպանուհիին ականջին, և երկու շիշ գինի ապսպրեց լաւագոյն տեսակէն։

Գինեպանուհին որ առջի գիշեր խիստ գոհ մնացած էր Ռոպէնի առատաձեռնութենէն, անմիջապէս իր անձնական սենեակը բանալ տուաւ, և պահ մը ետքը, երեքը մէկանց հոն տեղաւորուեցան։

Ռոպէն նախ սենեակին շրջանը ըրաւ, և պատերուն ու միջնորմներուն ղարկաւ տեղ տեղ, ապահով ըլլալու համար թէ մէկը մոիկ չէր ըներ զիրենք։ Յետոյ իր դաւակիցներուն քով նստելով.

— Կասարելապէս ապահով վիճակի մէջ ենք, ըսաւ, կրնանք ուզածնուս պէս խօսիլ և խորհրդակցիլ։

Լուի գաւաթները լեցուց անտարբերութեամբ, իր ընկերներուն առջեւ դրաւ։

Ռոպէն, Լիւիզի տղուն հնա ակնարկ մը փոխանակելէ ետքը.

— Է՛, ծերուկս, ըսաւ խօսքը Ռամոնոյի ուղղելով, անշուշտ հասկցար թէ ընկերս ո՛վ է։

— Հասկցայ, պատասխանեց հայր Ռամոնօ ուշադիր ակնարկ մը եւս ուղղելով Ռոպէնի ընկերոջ, երէկ գիշեր խօսած էիր իր մասին։

— Ողջունեմ միշտ նոյնն է, անանկ չէ՞, հարցուց Ռոպէն ծերունիին աչքերուն մէջ նայելով։

— Հապա ինչ պիտի ըլլար, մրմռաց Ռամոնօ յայտնի սրտնեղութեամբ մը դէմքը ծամածռելով, տղու խաղ կը խաղանք կարծես։

— Մեր ընկերոջ առջին ալ ուզեցի կրկնել, յարեց Ռոպէն լրջութեամբ, կը կարծեմ թէ սրտնեղելու պատճառ մը չկայ հոս։

— Ստակը ո՞վ պիտի տայ, ստակը, չեչտեց խորամանկ ծերուկը գաւաթը պարպելով անյագաբար, գործին կարեւոր ջիղը ատ է։

Լուի բաճկոնին գրպանը երերցուց, ուրիշ մեռազական հնչուն ձայն մը լսուեցաւ։

— Ծերունի ստահակին դէմքը պայծառացաւ մէկէն ի մէկ, և իր աչքերը անյաղ ընչաքաղցութեամբ մը փայլիլ սկսաւ։

— Քանի որ այդ խնդիրը կարգին է, ըսաւ, սկսինք գործին վրայ խորհրդակցիլ։ Նախ գիտնալու եմ թէ ի՛նչ կը կոչուիք և ի՛նչ գործով կը զբաղիք։

— Ես Շառլ Շոլէ կը կոչուիմ, ըսաւ Լուի, զբաղումս ալ ժամագործութիւն է։

— Ո՞ւր կը բնակիք։

— Մոնմարթրի հրապարակին մօտ, Կուիթ-տ'Օր փողոցը։

— Այդ Բիէռ կոչուած տղուն հա. կառակորդը դո՞ւք էք։

— Ո՛չ, ո՛չ, մենք երրորդ անձի մը ներկայացուցիչներն ենք։

Ռամոնօ աչքերը քթթեց և վայրագ ժպիտով մը,

— Աղէ՛կ, ըսաւ, կ'երեւի թէ սիրային խնդիր մը կայ մէջտեղը։ Արդէն այս տեսակ ատելութիւններուն շարժառիթը հարիւրին իննսունը կնկան սէր է։

— Մեր հայր Ռամոնն օր տեսած մարդ է, վրայ բերաւ Ռոպէն ժպտելով, տես, ինչպէս շուտով հանգոյցը քակեց։

— Այդ երրորդ անձը, որուն հաշուոյն կը գործէք, պիտի ներկայանայ մե՞զ երբեք, հարցուց ծերունին հետաքրքրութեամբ։

— Ո՛չ, փութաց ըսել Լուի աշխոյժով, անիկա կատարելապէս անծանօթ մնալ կ'ուզէ։

Ռամոնոյի աչքերը մինչեւ գլխուն գագաթը բարձրացաւ։

— Հեռատես և խոհեմ մարդ է եղեր, մրմռաց, հարուստ է։

— Հարուստ չըսուիր, բայց բարեկեցիկ դիրք մը ունի, պատասխանեց Լուի առանց ըրջութիւնը ուրելու։

— Ձեզի՞ որչափ կուտայ կոր իրր միջնորդչէք, հարցուց Ռամոնօ ծիծաղելով։

Երկու դաւակիցները արագ ակնարկ մը փոխանակեցին, և Լուի առաջ նետուելով,

— Գրեթէ ոչինչ, ըսաւ ակներեւ չփոթութեամբ մը։

— Միրո՛ւն այծուկներս, յարեց ծերուկը, ասանկ գործերը ոչինչով չեն կարգադրուիր։ Ձեր մարդը յիսուն կարմիրէն պակաս չի՛ կրնար տալ ձեզ։ Ատոր համար, պէտք է որ այդ գումարին կէսը ինձի բերէք։

— Այդ գումարին կէ՞սը..., գոչեց Ռոպէն, քսանըհինգ ոսկի, հա՞...։

— Հապա ինչ գիտցար պզտիկ ճընճղուկ։

— Բայց շատ պառնչկոտ էք, հա՛յր Ռամոնօ, ըսաւ անդիէն Լուի գաւաթները վերստին լեցնելով։

— Պառանչկոտը ես չեմ, գո՛րծն է, չեչտեց ծերուկը, կրնաք ինքներնիս հասկնալ թէ մեր ծրագիրը մինաւորիկ չի՛ կրնար գործադրուիլ, անպատճառ ընկերներու պէտք ունիմ, որոնք հօրերնուն հոգուն համար չէ՛ անշուշտ որ պիտի օգնեն ինձի։

Խօսակցութիւնը բաւական երկար տեւած էր։ Լուիի սիրտը կը տագնապէր, և այդ գաղտնի որջը նուազում կը բերէր վրան։ Ուստի, ժամ առաջ խնդրոյն ելք մը տալու համար,

— Շա՛տ աղէկ, ըսաւ, դուք գործը առանց ղշուկի յաջողցուցէք, ես ալ կը խոստանամ այդ գումարը վճարել ձեզի։

Ռոպէն սարսռաց, և Լուիի վրայ գաղտագողի նայուածք մը ձգելէ ետքը,

— Ի՜նչ առատաձեռնութիւն, Աստուա՛ծ իմ, ըսաւ ինքներին, ըսել է որ մեր պարոնը երեւցածէն շատ աւելի կուտ կը բռնէ։

Հայր Ռամոնօ եւս մտածկոտ կերպարանք մը առած էր։

— Այս մարդիկը կ'երեւի թէ գանձ գտեր են, կ'ըսէր մտովի, երանի՜ թէ քսանըհինգին տեղ յիսուն ուզէի։

Յետոյ ձայնը բարձրացնելով,

— Պայմաննիս յարգենք, բարեկամներ, ըսաւ, խոստացած էիք ստակին կէսը կանխիկ վճարել։

(Շարունակելի)

Ա Զ Դ

Մալթէփէի նաւամատոյցը, ընդարձակ քարափով մեծ պարտէզի մը մէջ նորաշէն գեղատես և օդասուն պանդոկ մը՝ զրօսարանով, ճաշարանով, թատերարեմով, ինչպէս նաեւ բոլոր կարասներով վարձու պիտի տրուի։ Պանդոկին կից կայ նաեւ Խայիւտաղիի ջրով բաղնիք մը։

Վարձել ուզողները պէտք է դիմեն Առնաւուտ գիւղ Մուխթար Խալիկ էֆէնտիին կամ Խմբագրատունս։

ՍԹԱՄՊՈԼ 33, 35, 37 ՖԻՆԱՆՍԱԼԱՐ ՓՈՂՈՑ

ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԷՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

ԿԱՀԱԻՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ. — ԼԻՆՕԼԷՕՄ (ՄԱՆԹԱՐԼԷ ՄՈՒՇԱՄՊԱ) — ՔՈՒԷԹՕՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱՋԱՌՈ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԲԱՍԱՁ Ն° 2

ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ՍԹՕՐՆԵՐ

Ի Լ Ա Ն

Մէմուրիին գալէմնէ պիտ սանտալիա վէ մասալարքն էմսալ վէ էշքալը մէվճուտէսինէ թէվֆիգէն թէճարտի իգթիզա իտէրէք ինտէլմինագասա մէճիտի 20 ղշ. հիսապլյա 3392 ղրշ. տա թալէպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ վէ շէհրը հալը բումինիս 20ինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսինին իթաբ լաղըմ կէլմիշ օլտուղունտան, ուսուլէն 100տէ 5 թէնզիլիյէ իմալընա թարիպ օլանլարքն եէվմը մէղքիւրտէ սաաթ 10ա գատար Տախիլիյէ Նէզարէթը հէլիլէտի միւպայասաթ գօմիսիոնունա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Մուհաճիրին խտարէտի գալէմ ստասընքն թէֆիրիյինէ լիւղում կէօրիւտիկինտէն, պէրմուճիպը քէշֆի թէֆիրիյէ թարիպ օլանլարքն շէհրը հալը Բումինին 20ինճի սալը կիւնի գօմիսիոնը մէղքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

Շուրաի Տէվլէթ մազպաթա գալէմինին օլապտէքի քէշֆի մուճիպինճէ թէֆիրիյինէ թարիպ օլանլարքն շէհրը հալը Բումինին 20ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար գօմիսիոնը մէղքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՄԻԼ

ԷՄՐԱԶԸ ՃԻԼՏԻՃԷ ՎԷ ԷՖԹԻԼԵՆՃԻՃԷ ՄԻԻԹԷԻԱՍԸՆԸ

Թապիպը մումիպէյէ եաշտան հասըլ օլան վէ չիրքին պիր մանգաբէ իրայէ խտէն քիրրիքլէրի վէ հիչ պիր շէյէ մէպնի օլմայան սաչ տէօքիւլմէսինի սայլարքն ըէնկինտէ պիր թէֆիյէ հասըլ իթմէքսիզին աղ զէմանատան թէտավի իտէր, վէ եէնի վէ էսկի պէլ սօղուգլուղունը ալա իպտրբապ հասըլ իթմէքսիզին սօն ուսուլ իլէ թէտավի իտէր վէ ֆրէնկի եարէ վէ իպլէրինին աղ օէմանատան թէտավի իտէր։

Բազար վէ ճումաատան մասատա հէր կիւն սաաթ օն պուչուգատան սօնրա Շահզատէ գարաղօլու ճիվարքնատա լէֆֆիէր էֆ.նին էզզախանէսինտէ, վէ 7տէն 8է գատար Սուլթան Ահմէտտէ Պէյլէրբէյի պաղչէսի գարշուսընտաքի ճօրճի էֆֆինին էճզախանէսինտէ պուլունուր։

ՕՐՈՒԱՆ ԳԻՐՔԸ

«ՄՏԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՀԱՑ. Ս. ԵԿԵԼԵՅԻՈՅ»

Գրեց «Գիսակ»

Կեդրոնատեղին՝ Մահմուտ Բաշա, եէնի Զարը, 206—29։

ԳԻՆ 5 ՂՐՈՒՇ

Ա՛ԽԻՆԹՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՂՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

Մէրհեթի իսարհսի — Բարիզտէ, Վանսօմ մէյսանընտա 9 ճիւմէրօլը տայիրէի խուսուսիլէրինտէ

ՀԱՐԻՒՍ ՇԷՒՊԷՍԻ

Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 120,000,000 ֆր.
1902ՆԻՆ մագպուզաթը 24,000,000 »
Էօտէնէն զիյան 274,000,000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գըյմէթի 211½ միլիառ

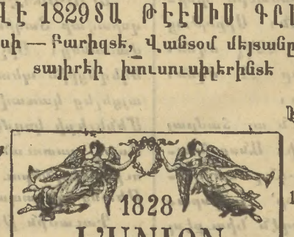

ԷՕՄԻՐ ՇԷՒՊԷՍԻ

Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 161,000,000 ֆր.
1902 մագպուզաթը 12,000,000 »
Էօտէնէն զիյան 129,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

ՊՈՒՇԻՐԷԹ կաեէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր ԷՕՄԻՐԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւխթէլիֆ սուրէթատէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիյաթլարլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐԲԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՄԸ «Օսմանլը Պանքասը» տրր. Թիւրքիա վէ մէմալիքը Շարգիյէ իլիւն միւտիրիյէթը ումումիյէթ = Սթամպօլտա, Սուլթան Համամընտա, Բաթրբրը Օղլու Բասաժը

Միւտիրի ումումիսի — ՍԻՄՈՆ ՓԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Միւտիր մուավինի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Ղալաթատա այրուճա պիր Շիւպէսի օլտուղը կիպի՝ մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա տախի խուսուսի ամանալարը վար տրր։

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՀԱՏԱՆ
THE SINGER MANIFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատեալ են որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լսկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքագրում ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մ։ փողոց, Կալաթա Սերայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին եաւս։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվիյամ կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Զարշը պօյը թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ԶՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։

Կեղծերէն զգուշանալու համար վերի նշան նշանագրութիւն ընելու է։

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԾ

Պոլիս, Պահչէ Դարբու, Պին Պիր Զէօքիտի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Ի ճատիյէ, Տոդրամաճը փողոց իր մնակարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Դարբու, Պին-Պիր-Զէշիտին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԴԵՐԶԱ՛Կ ԴԵՐԶԱ՛Կ ԴԵՐԶԱ՛Կ

25 տարիէ ի վեր ծանօթ դերձակ Երիզացի Յովհաննէս էֆ. Սարգիսեան, Մէհմէտ Մալիմ էֆ.ի ընկերակցութեամբ դերձակատուն մը հաստատած է Պոլիս, Պապը Ալի ճատէսի, Մէսէրրէթ արարթըմանին տակ 17 թիւ վաճառատան մէջ։

Անոնք որ թէ՛ ոճան, թէ՛ տոկուն, թէ՛ լաւ կերպասէ, թէ՛ ձեւաւոր և թէ վերջին նորաձեւութեամբ հագուստ կարել կ'ուզեն, պէտք է դիմեն նոյն վաճառատունը։

ԱՄՍԱԿԱՆՈՎ ՎՃԱՐՈՒՄ

Այս դերձակատունը իր բազմաթիւ յաճախորդներուն գոհացութեան համար հագուստներ կը չինէ և փոխարէնը կը գանձէ

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ

ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՕՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ. — Քամօճեսօ խան։

Պօյսոյ Գործակալութիւն.— Գաբրրոը օղլու բասաժին դիմաց Աշիր էֆ. Քիւրիւպիանէ փողոց։

Պօյսոյ Գործակալութիւնը, Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաեւ գանձումներ Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն ինչպէս և Արտասահմանի համար։

Տէր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Տ. ԳԱՑՄԻՐԵԱՆ

ԳԵՂԱՐԱՆ ԽԱՉԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆ

261 Մահմուտ Փաշա Պազի, աղբիւրին կից 261

Սոյն բազմամեայ դեղարանը, այս անգամ նոր կազմակերպութիւն մը ստացած ըլլալով, Խաչիկ Ֆէսճեանի կողմանէ, քիչ ատենուան մէջ պատիւը ունեցաւ գնահատուիլ յարգոյ հասարակութենէն, որմէ քաջալերուելով այս անգամ պէտքը կը զգայ իրեն ուղղուիլը և նպատակը ներկայացնել հանրութեան։

ՆՊԱՏԱԿ.— Գոհ ձգել իր յաճախորդները՝ դեղերու թարմութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշդապահ պատրաստութեամբ, գներու չափաւորութեամբ և արուեստին խղճամիտ գործադրութեամբ։

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրութիւն, ապանեխման դրութիւն և պարկեշտութիւն դեղարանին սկզբունք եղած են։

Բանակցած է Եւրոպական տան մը հետ՝ ամէն շաբթու պատուաստի թարմ քիլպեր բերել տալու։

* * *

Ամէն օր Դեղարան յաճախող Հայ և օտարազգի բժիշկներէն յիշենք մասնաւորաբար հանրածանօթ Բժիշկ ԱԼԼԱՀՎԷՐԴԻ էֆ.՝ որ ամէն Գշ. Եշ. և Շբ. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ իրեն ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբ, դեղարանին մասնաւոր դարմանատանը։

Ատամնաբոյժ Վռամշապուհ էֆ. Թաշճեան եւս ամէն առաւօտ մինչեւ ժամը 5 սոյն Դեղարանը կը գտնուի և ակռայի հիւանդութիւնները կը դարմանէ, պատրաստելով նաև արհեստական նուրբ ակռաներ։

ԴԵՂԱՐԱՆԸ ՈՒՆԻ ՆԱԵԻ ԳԻՇԵՐԱՑԻՆ ՍՊԱՍ

ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ

ԵՒ

ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փայլը աւելցնել, գեղատեսիլ «էֆէ» մը տալ մոմերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆ՝ վճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ զարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշկատուր մոմեր, անմրցելի ոճան գիներով։ Կը գտնուին նախ հոն հարսի կիրանա, քողք, քողքի սնուկ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փեսուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Ջամիջեանի հարսանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացում պիտի գտնէ։

ՄԽԱԼ ՏԵՂ ՋԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Քամանքօ խանի տակ, թիւ 86

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150,030,616 ՖՐԱՆԿ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆԿ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, չաբաթական փոքր վճարումներով. — (միւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՓԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻի, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. յարկածներու դէմ, աշխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաբաթականի փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆԿՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Տեսուչ՝ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ ի Պոլիս.= ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ-ԳԱԼՖԱՆԵԱՆ

Պոլիս Դարբրեոզլու խան թիւ 45 եւ 45 bis։